
PROJECTE D'ACTUACIÓ ESPECÍFICA DE “L'ESTANY DE LA VILA”

T.M. de Castelló d'Empúries (Alt Empordà)

Ajuntament de
la Comtal Vila de
Castelló d'Empúries

Abril de 2025

ÍNDEX

1	CONSIDERACIONS PRÈVIES	1			
1.1	PRESENTACIÓ	1			
1.2	ELS ORGANISMES CONSULTATS I LES SEVES APORTACIONS	1			
2	MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ACTUACIÓ	5			
2.1	ELS AGENTS DINAMITZADORS	5			
2.2	ELS OBJECTIUS I L'ESPERIT DE LA PROPOSTA	5			
2.3	LA LOCALITZACIÓ EN L'ESPAI I LA QUALIFICACIÓ DELS TERRENYS.....	6			
2.4	LES CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES DE L'ACTUACIÓ	7			
2.5	EL MARC NORMATIU	8			
2.6	L'ADEQUACIÓ DE LA PROPOSTA A LA NORMATIVA I AL PLANEJAMENT	9			
3	PLÀNOLS I IMATGES DE L'ACTUACIÓ.....	12			
3.1	ÀMBIT DEL PAE (ORTOFOTO).....	13			
3.2	ÀMBIT DEL PAE (TOPOGRÀFIC)	14			
3.3	ÀMBIT DEL PAE EN EL POUM DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES	15			
3.4	PARCEL·LES INCLOSES EN EL PAE (POLÍGON 16 DEL CADASTRE DE RÚSTICA DEL MUNICIPI DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES).....	16			
3.5	IMATGES DE LA CONFIGURACIÓ DEL SECTOR I DELS ELEMENTS MÉS DESTACABLES DINS I FORA DE L'ÀMBIT	17			
4	DESCRIPCIÓ DELS SERVEIS I OBRES DE CONNEXIÓ	18			
4.1	SERVEIS EXISTENTS	18			
4.2	SERVEIS PREVISTOS	18			
4.3	ACCESSOS I OBRES.....	18			
5	AVANTPROJECTE TÈCNIC	20			
5.1	LES ACTUACIONS MÉS RELLEVANTS EN EL DESPLEGAMENT DEL PAE	20			
5.2	LA CANONADA DE PORTADA D'AIGÜES REGENERADES A L'ESTANY A PARTIR DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA.....	23			
5.3	ELS TERRENYS AFECTATS PER LA CANONADA DE PORTADA D'AIGÜES REGENERADES. SISTEMES D'OBTENCIÓ	24			
5.4	LA INCORPORACIÓ FUNCIONAL DE TERRENYS ALS PROPÒSITS DEL PAE.....	30			
6	ESTUDI D'IMPACTE I INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA.....	31			
6.1	INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS	31			
6.1.1	Antecedents i justificació.....	31			
6.1.2	Objectius i metodologia.....	31			
6.2	DADES BÀSIQUES DEL PROJECTE	32			
6.3	PLANEJAMENT I INSTRUMENTS DE PAISATGE.....	33			
6.3.1	Planejament territorial	33			
6.3.2	Planejament municipal.....	34			
6.3.3	Planejament sectorial.....	34			
6.3.4	Catàleg de paisatge	35			
6.4	PAISATGE A ESCALA TERRITORIAL	36			
6.5	EL PAISATGE DEL LLOC I LA INSERCIÓ DEL PROJECTE	38			
6.5.1	Alternatives d'ubicació	38			
6.5.2	Descripció de les alternatives	39			
6.5.3	Contrast d'alternatives	40			
6.5.4	Descripció de l'emplaçament i visibilitat de l'alternativa retinguda	42			
6.5.5	Els elements vegetals	47			
6.5.6	Requeriments del projecte	48			
6.6	ESTRATÈGIA, CRITERIS I MESURES D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA.....	48			
6.6.1	Estratègia i criteris.....	48			
6.6.2	Mesures d'integració paisatgística	48			
6.7	AVALUACIÓ DE L'IMPACTE PAISATGÍSTIC.....	53			

**7 MESURES PREVENTIVES I CORRECTORES
PARTICULARS.....55**

- 7.1 CONTROLS ARQUEOLÒGICS I PALEONTOLÒGICS55
- 7.2 LA TRAÇA DE LA CANONADA DE PORTADA D'AIGÜES
REGENERADES55

**ANNEX I. ESTUDI D'ALTERNATIVES PER PORTAR AIGUA
REGENERADA DES DE L'EDAR
D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA
VILA**

**ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA
PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE
L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY
DE LA VILA**

**ANNEX III. PROJECTE CONSTRUCTIU DE L'ESTANY DE LA
VILA**

**ANNEX IV. CONVENIS D'OPCIÓ DE COMPRA AMB ELS
PROPIETARIS DELS TERRENYS**

1 CONSIDERACIONS PRÈVIES

1.1 Presentació

El Projecte d'Actuació Específica (PAE) de l'Estany de la Vila que ara es lliura és el resultat d'una proposta inicial a l'entorn de la recreació-recuperació d'una zona humida als peus de l'antiga muralla de la Vila de Castelló d'Empúries –inspirada en el que fou l'estany de Castelló, documentat ja al segle X–, i revisada a partir de les consideracions efectuades al llarg del procés de participació pública i preceptiva consulta a les diferents administracions implicades. En aquest sentit, els organismes que han fet les seves aportacions han estat:

- Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica – DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural.
- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Serveis Territorials a Girona.
- Departament de Cultura. Serveis Territorials a Girona.
- Departament d'Interior i Seguretat Pública. Protecció Civil. Serveis Territorials de Girona.
- Agència Catalana de l'Aigua (ACA).
- Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
- Consorci d'Aigües Costa Brava Girona.

Totes les observacions i condicionants venen recollides –esperem que amb suficient encert– en aquest document per a la seva tramitació davant de les autoritats responsables de l'ordenament i de la planificació urbanística.

1.2 Els organismes consultats i les seves aportacions

En el procés de gènesi i tramitació d'aquest document, han estat diverses les administracions i organismes consultats i que han fet les seves aportacions. Vegem-les una a una i com aquestes observacions i requeriments queden recollides en la proposta que ara es lliura.

A) Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica – DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural

Aquesta Direcció General emet Resolució TER/927/2025, de 14 de març, segons la qual valora el document d'Avaluació d'impacte ambiental simplificada presentat al

tràmit i sol·licitat per l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental del SSTT a Girona –segons escrit de data 4 de setembre de 2024.

En aquest informe d'impacte ambiental sobre el Projecte d'actuació específica per a la implantació de l'Estany de la Vila –document no definitiu– s'hi determina que la proposta no s'ha d'emparar en una avaluació d'impacte ambiental ordinària atès que no té efectes adversos significatius sobre el medi ambient. Amb tot, es determina que l'estany temporal ha d'estar sotmès al règim pluviomètric natural i sense aportacions externes, aspecte aquest que queda perfectament recollit en el present document.

A banda, l'informe explicita les condicions addicionals que segueixen:

- 1) Replantejar les plantacions per tal d'adequar-les al règim hídric proposat.

En aquest sentit, aclarir que totes les plantacions proposades són d'espècies autòctones, de procedència garantida, i presents de forma natural en l'àmbit d'execució del projecte (vegeu ANNEX III. PROJECTE CONSTRUCTIU DE L'ESTANY DE LA VILA).

- 2) Els accessos i les ocupacions temporals necessàries no poden afectar directament la vegetació arbòria present a la zona. Les zones auxiliars s'han de situar en espais de baixa sensibilitat ambiental.

Aquestes són consideracions òbvies atesa la naturalesa i els objectius del projecte (en tot cas vegeu també l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA i l'ANNEX III. PROJECTE CONSTRUCTIU DE L'ESTANY DE LA VILA).

- 3) En el cas de produir-se en l'execució un excedent de terres, aquestes es gestionaran correctament segons normativa.

No s'escau, atès que queda ben especificat que el balanç de terres serà zero.

- 4) Adopció de bones pràctiques ambientals en relació la gestió dels residus que es generin, de manera que no quedin dispersats en l'entorn.

La pròpia naturalesa dels treballs implica una escassa generació de residus. Ans al contrari, els objectius de la proposta exigiran la retirada d'alguns residus que ara hi ha dispersos en la vorada del sector. En tot cas les direccions d'obra que es contractin vetllaran per l'estricta compliment d'aquesta condició.

5) Restauració i restitució de les ocupacions temporals i de les zones auxiliars.

Aquestes són consideracions òbvies atesa la naturalesa i els objectius del projecte (en tot cas vegeu també l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA i l'ANNEX III. PROJECTE CONSTRUCTIU DE L'ESTANY DE LA VILA).

6) Informar al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà sobre totes les actuacions des de l'inici i mentre durin els treballs.

Dir que l'Ajuntament promotor i els seus Serveis Tècnics mantenen un contacte permanent amb la direcció del Parc Natural. No debades un 62% del territori castelloní és dins de l'àmbit de l'espai protegit, i aquest municipi aporta un 57% a la superfície del Parc.

7) Realitzar un control arqueològic de tots els moviments de terra previstos, tant en la construcció de l'estany com de les infraestructures vinculades.

Aclarir en aquest sentit que el rebaix en el terreny no serà en cap cas superior als 30-40 cm, fondària aquesta remoguda en les tasques agrícoles ordinàries (recordem que el projecte es fa en terrenys d'ús agrari). En tot cas, la direcció d'obra que es contracti tant en la construcció de l'estany com de la canonada de portada d'aigües vetllarà per aquestes qüestions i es recorrerà als serveis arqueològics –tothora presents en una vila medieval com és Castelló d'Empúries– en cas d'eventuals troballes.

B) Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Serveis Territorials a Girona

Els SSTT a Girona del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Girona, en data 12 de setembre de 2024, emeten informe en el qual es conclou que es fa necessari l'elaboració d'un Anàlisi d'Afectacions Agràries (AAA) de l'àmbit del projecte.

En aquest sentit, en data 14 d'octubre de 2024 es presentà al Departament sol·licitant l'Anàlisi d'Afectacions Agràries requerit, el qual forma part de l'expedient.

També es suggereix que addicionalment es complementi el PAE amb la informació que segueix:

1) Estudi d'alternatives d'emplaçament.

El contrast d'alternatives queda recollit en l'apartat 6.5 d'aquest document.

2) Perfil longitudinal de la canonada de transport d'aigua regenerada.

Vegis l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA.

3) Descripció de la gestió i maneig que es preveu per la capa d'horitzó fèrtil en l'àmbit del projecte.

En l'àmbit estricte de l'estany, el terra excavat no superarà l'horitzó fèrtil, i aquest serà utilitzat en la construcció de les illes i de les motes. En allò que fa a la canonada, això ja es contempla al projecte constructiu (vegeu l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA). En tot cas les direccions d'obra que es contractin vetllaran per l'estricta compliment d'aquestes condicions.

4) Estudi hidrològic de la capacitat de l'àmbit per ser gestionat com preveu el projecte i potencials afectacions a parcel·les agrícoles contigües.

En data novembre de 2024 i per encàrrec de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, l'empresa GEOSERVEI, Projectes i Gestió Ambiental, SL, presenta l'ESTUDI HIDROGEOLÒGIC I TREBALLS DE CARACTERITZACIÓ DE DETALL EN L'ÀMBIT DEL NOU ESTANY DE LA VILA, A CASTELLÓ D'EMPÚRIES –RESPOSTA ALS REQUERIMENTS DE L'INFORME DE VIABILITAT DE L'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA - EXP. CC2023000412– el qual forma part de l'expedient.

Per altra banda, l'Anàlisi d'Afectacions Agràries presentat ja aclareix en el seu apartat 9 que *“no es preveuen efectes negatius derivats de l'execució del projecte de l'Estany de la Vila sobre els espais agrícoles adjacents o propers, ni tampoc sobre la seva activitat. Tanmateix si que en aquelles parcel·les adjacents es pot donar un increment de la productivitat per raó de l'escolament i la circulació d'aigua a través del subsòl”*.

Aclarir també que en cap sentit es poden produir entollaments en espais adjacents atès que l'aigua que s'acumuli a l'estany serà en la part excavada, i en cap cas seran volums sobreposats a la cota inicial dels terrenys.

- 5) Finalment requereix que es justifiqui l'existència de la concessió administrativa de l'organisme de conca de l'àmbit (ACA) destinada als usos i volums d'aigua necessaris a l'àmbit projectat.

La sol·licitud de concessió d'aigües es presentà davant l'Agència Catalana de l'Aigua en data 13 de desembre de 2024, i en aquests moments es troba en fase de tramitació (Exp. FUE-2024-04245670).

Posteriorment, els SSTT a Girona del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, en data 25 d'octubre de 2024, emeten informe favorable condicionat a que el projecte sigui validat pel mateix Departament i que compleixi els següents requeriments:

- 1) Prioritzar el traçat de la canonada de transport d'aigües des de l'EDAR d'Empuriabrava per camins rurals existents, i en cas de fer-ho per parcel·les agrícoles productives, que es projecti a una fondària igual o superior als 100 cm.

El projecte s'ajusta a aquests condicionants tal i com es reflecteix al projecte constructiu de la canonada (vegeu l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA).

- 2) Maneig dels 30 cm d'horitzó superficial de sòl fèrtil en els moviments de terra que s'escaiguin.

La direcció d'obra vetllarà tothora per aquest compliment (en qualsevol cas vegeu l'ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA).

- 3) Presentació d'un estudi hidrològic que caracteritzi la capacitat dels terrenys per acceptar el projecte amb el règim hídric amb el que es preveu gestionar. També que el projecte no suposi entollaments ni altres afectacions per a l'aprofitament agrícola convencional dels camps contigus.

Ens remetem en aquets cas a l'ESTUDI HIDROGEOLÒGIC I TREBALLS DE CARACTERITZACIÓ DE DETALL EN L'ÀMBIT DEL NOU ESTANY DE LA VILA, A CASTELLÓ D'EMPÚRIES –RESPOSTA ALS REQUERIMENTS DE L'INFORME DE VIABILITAT DE L'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA - EXP. CC2023000412– el qual forma part de l'expedient.

Tornem altra volta a insistir que tal i com es recull a l'Anàlisi d'Afectacions Agràries en el seu apartat 9, no es preveuen efectes negatius derivats de l'execució del projecte de l'Estany de la Vila sobre els espais agrícoles adjacents

o propers, ni tampoc sobre la seva activitat. Tanmateix si que en aquelles parcel·les adjacents es pot donar un increment de la productivitat per raó de l'escolament i la circulació d'aigua a través del subsòl". Això és així atès que l'aigua que s'acumuli a l'estany serà en la part excavada, i en cap cas seran volums sobreposats a la cota inicial dels terrenys.

- 4) Disposar de la concessió administrativa de l'organisme de conca (Agència Catalana de l'Aigua) destinada als usos i volums d'aigua necessaris a l'àmbit projectat.

Recordem novament que la sol·licitud de concessió d'aigües es presentà davant l'Agència Catalana de l'Aigua en data 13 de desembre de 2024, i en aquests moments es troba en fase de tramitació (Exp. FUE-2024-04245670).

C) Departament de Cultura. Serveis Territorials a Girona

L'informe d'aquests SSTT de data 10 de setembre de 2024 estableix que en l'àmbit d'actuació no s'afecta cap jaciment arqueològic o paleontològic conegut que consti a l'inventari de patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya. Amb tot, precisa que atès que els inventaris no son exhaustius i només recullen els elements documentats, i tinguent en compte la proximitat del projecte al nucli històric de Castelló d'Empúries, cal que s'inclogui la necessitat de portar a terme un control arqueològic de tots els moviments de terres.

A la vegada, un nou informe de data 24 de gener de 2025 al tràmit d'avaluació d'impacte ambiental simplificada, es manifesta en els mateixos termes.

En aquest sentit, en l'apartat 7.1. Controls arqueològics i paleontològics d'aquest document ja s'hi recull que en l'execució del projecte i de les seves infraestructures vinculades, es portarà a terme un control arqueològic i paleontològic de tots els moviments de terres previstos.

D) Departament d'Interior i Seguretat Pública. Protecció Civil. Serveis Territorials a Girona

Aquest organisme informa en data 15 de gener de 2025 a l'avantprojecte de la canonada per portar aigua regenerada des de l'EDAR d'Empuriabrava fins a l'Estany de la Vila, tot plegat a instàncies de la sol·licitud efectuada a l'ensens pels SSTT a Girona del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Així doncs, conclou que l'avantprojecte no comporta la implantació de nous elements vulnerables en el marc de la IRP/971/2010 i a la Instrucció ITMP, de manera que es

considera que és compatible amb la gestió dels riscos de protecció civil inclosos a la Resolució i a la Instrucció esmentades.

E) Agència Catalana de l'Aigua

Els diferents informes emesos per part de l'Agència Catalan de l'Aigua al llarg de la tramitació del projecte de l'Estany de la Vila i les seves infraestructures vinculades, ja han estat tinguts en compte i incorporats a la Resolució TER/927/2025, de 14 de març, de la Direcció General de Polítiques Ambientals del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica.

F) Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

L'informe del Parc Natural dels Aiguamolls de data 5 de març de 2025 al tràmit d'avaluació d'impacte ambiental simplificada, conclou que no es considera necessari sotmetre el projecte d'Actuació Específica de l'Estany de la Vila a una avaluació d'impacte ambiental ordinària, sempre i quan es tinguin en compte les següents condicions:

- 1) Que l'aportació d'aigua regenerada només es dugui a terme si es generen cabals disponibles un cop cobertes les concessions vigents, els cabals necessaris al tram final de la Muga i un cop valorat l'estat de les reserves naturals, amb el benentès que en cas que no sigui possible l'aportació de cabals, l'Estany de la Vila haurà de funcionar com a estany temporal sotmès al règim pluviomètric temporal.

Aquesta premissa i condicionant ja ha estat recollida a bastament en el document de PAE que ara es lliura.

- 2) Que la gestió dels cabals hídrics haurà de dependre de l'òrgan rector i gestor del Parc Natural i no pas de l'Ajuntament en el sentit que la priorització de la disponibilitat hídrica vers les Reserves Naturals Integrals serà la prevalent en moments d'escassetat de recurs hídric i/o d'un estat de conservació no favorable d'aquestes.

Aquesta prevalença en l'autoritat en la gestió del recurs aigua ja queda ben recollida en el document d'Avaluació d'impacte ambiental simplificada de l'Estany de la Vila, quan en el seu apartat 5.3. *La demanda de recursos hídrics* s'hi pot llegir que *“en el supòsit d'una manca d'aigua que pugui afectar de forma determinant la Reserva Integral II on es troba l'estany del Cortalet, l'aigua regenerada disponible ha de tenir prioritat per aquesta destinació, malgrat que això impliqui l'assecat parcial de l'Estany de la Vila”*.

I s'hi afegeix que *“l'estany del Cortalet no haurà de patir mai els efectes de la manca d'aigua ni tampoc les seves comunitats naturals se n'han de veure afectades, si la raó és el subministrament del recurs a l'Estany de la Vila. Tal vegada ambdós sectors es troben inclosos en el mateix àmbit de gestió administrativa –el Parc Natural–, i en conseqüència seran els propis òrgans rectors i de gestió els que n'acabaran determinant les prioritats i la destinació de l'aigua regenerada disponible”*.

- 3) Que el Parc Natural serà informat en tot moment de totes les actuacions a l'inici i durant les obres de creació de l'estany.

Aquest és un aspecte ja recollit en la Resolució TER/927/2025, de 14 de març, de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural.

- 4) Que caldrà garantir que el manteniment de les infraestructures hídriques i recs, així com dels itineraris i aguaites d'aquesta nova zona humida, sigui per part de l'Ajuntament, sempre de comú acord amb l'ens gestor del Parc Natural.

Aquesta és una consideració òbvia si tenim present que tant la nova infraestructura de portada d'aigua com els terrenys de l'estany i els aguaites vinculats seran propietat de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, tot plegat en el si de l'àmbit del Parc Natural.

G) Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

L'informe de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya se circumscriu a l'avantprojecte de la canonada per portar aigua regenerada des de l'EDAR d'Empuriabrava fins a l'Estany de la Vila. Al document s'hi diu que l'àmbit de l'actuació projectada no s'inclou en cap espai d'interès geològic. També pel que fa als riscos, recomana de forma genèrica que es prenguin les mesures adequades en l'execució dels treballs en allò que fa a les excavacions o talussos per evitar inestabilitats. També que no s'edifiqui a les vores d'escarpaments i talussos, així com que s'evitin les fonamentacions sobre terraplens.

En aquest sentit ens remetem al que estableix el PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA –ANNEX II–, i de forma concreta al seu estudi de seguretat i salut.

H) Consorci d'Aigües Costa Brava Girona

El Consorci d'Aigües Costa Brava Girona emet informe a l'aprovació inicial del Projecte d'Actuació Específica de l'Estany de la Vila, de data 14 d'agost de 2024. Allà considera la necessitat de sol·licitar la corresponent concessió a l'Agència Catalan de

l'Aigua. També respecte a la canonada de portada d'aigua regenerada, demana ser informat del traçat definitiu per tal de no afectar les instal·lacions de sanejament i/o altres infraestructures de la seva titularitat.

En aquest sentit cal recordar que la sol·licitud de concessió d'aigües es presentà davant l'Agència Catalana de l'Aigua en data 13 de desembre de 2024, i en aquests moments es troba en fase de tramitació (Exp. FUE-2024-04245670).

Respecte al traçat de la canonada i possibles infraestructures afectades, ens remetem a allò establert al PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA –ANNEX II. En tot cas la direcció d'obra dels treballs vetllarà per la no afectació a altres serveis existents.

2 MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ACTUACIÓ

2.1 Els agents dinamitzadors

El document que ara es presenta ha estat promogut i redactat per l'Ajuntament de Castelló d'Empúries i els seus serveis tècnics, respectivament, amb el propòsit d'assolir l'aprovació d'un Projecte d'Actuació Específica (PAE) que permeti a l'ensems l'execució de l'anomenat "Estany de la Vila".

2.2 Els objectius i l'esperit de la proposta

L'Estany de la Vila és una proposta que persegueix la recuperació d'una zona humida a tocar el nucli històric de Castelló d'Empúries, en el si de l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, i obeint als seus objectius fundacionals de recuperació dels valors ambientals i de la fauna i flora associada.

Aquest restabliment dels ecosistemes característics de les zones humides alt-empordaneses pot tenir a l'ensems i com a principal derivada la dinamització de l'activitat socioeconòmica del poble de Castelló, de manera que l'estany recuperat esdevingui focus d'atracció per aquells possibles visitants que vulguin complementar la seva estada amb el gaudi de la natura i l'observació de les aus. És d'aquesta manera que els ja reconeguts valors culturals de la població es podran veure reforçats per altres de caire ambiental, els quals plegats contribuiran de manera inqüestionable a la revitalització del comerç i de les activitats econòmiques en general.

Val a dir que aquesta oportunitat de dinamització se centra precisament en un municipi el qual d'ençà l'any 1983 té el 62% del seu territori en el si del Parc Natural

dels Aiguamolls de l'Empordà, qui a la vegada estén el 57% de la seva superfície en l'àmbit del terme de Castelló d'Empúries. Amb tot, aquesta generosa i ja històrica aportació no es veu prou reconeguda en allò que és el retorn en matèria d'ingressos i dinamització comercial del municipi, tal vegada perquè el centre neuràlgic de l'espai protegit pel què fa al punt d'acollida dels visitants es troba al mas del *Cortalet* el qual, malgrat que és dins del terme de Castelló d'Empúries, se situa força allunyat dels nuclis comercials i d'activitat econòmica del municipi.

És en aquest sentit que els actuals visitants del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà que es dirigeixen al centre d'informació del *Cortalet* des d'on parteixen els principals itineraris de visita, en acabar l'activitat naturalística no tenen altra alternativa que agafar el vehicle i difondre's en una matriu territorial que abraça qualsevol de les poblacions de l'entorn de Castelló d'Empúries, i que són entre d'altres –i per dir-ne les més importants– San Pere Pescador, l'Escala, Roses o la mateixa ciutat de Figueres. Retenir aquests visitants i complementar el seu ventall de possibilitats amb altres elements d'interès i activitats sense haver de recórrer a l'ús del vehicle privat, és també un dels anhels del projecte de recuperació de l'Estany de la Vila.

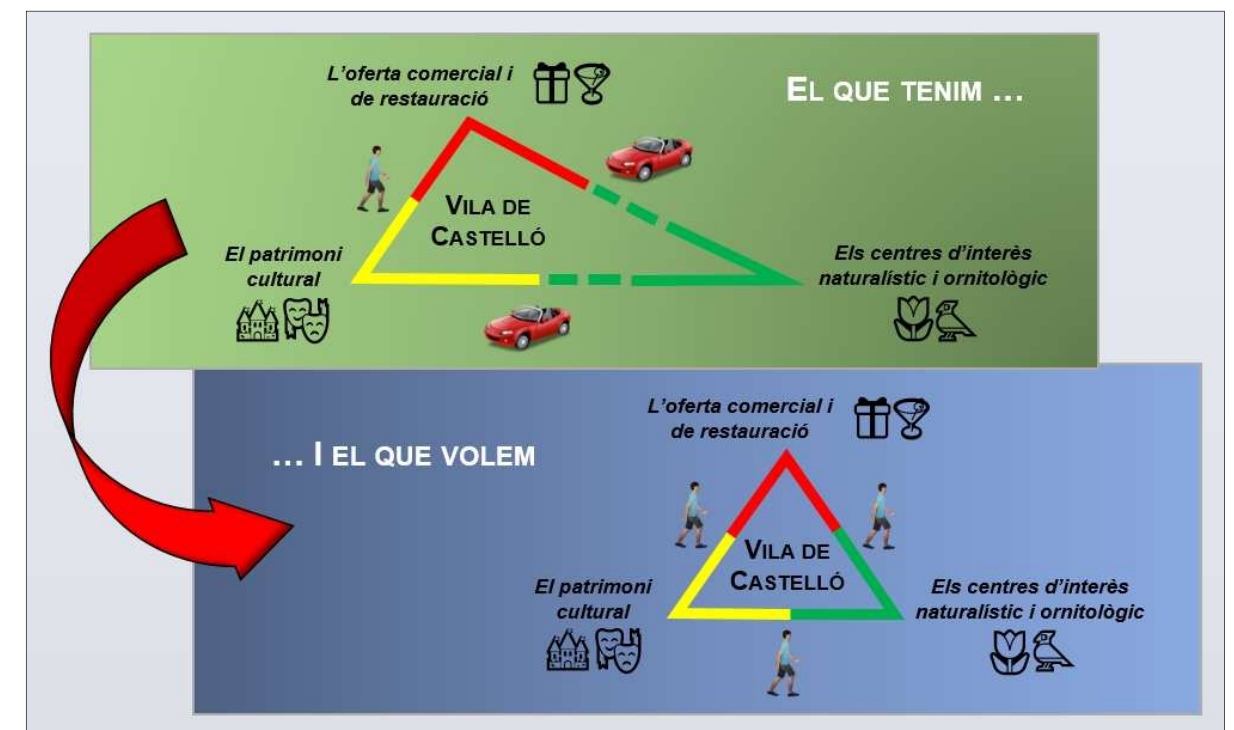

Figura 1. En la recerca de l'anomenat "triangle virtuos", el que es pot aconseguir amb la recuperació de l'Estany de la Vila és concentrar en un mateix entorn i visitable a peu, els valors tant de caire cultural, naturalístic i d'ordre socioeconòmic, ara per ara dispersos i únicament vinculats mitjançant la utilització del vehicle privat.

2.3 La localització en l'espai i la qualificació dels terrenys

El projecte de l'Estany de la Vila es vol desenvolupar en una superfície de 8,9183 ha de terreny de naturalesa agrícola, i que se situa a llevant del nucli històric de Castelló d'Empúries –entre la zona dels horts i la carretera GIV-6103 que mena a Palau-saverdera.

Pel que fa a la qualificació dels terrenys, aquests estan classificats pel Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Castelló d'Empúries com a sòl no urbanitzable, i més concretament, com a zona de Parc Natural – sòl agrícola (clau 25a5). No debades se situen dins de l'àmbit de l'espai natural protegit dels Aiguamolls de l'Empordà.

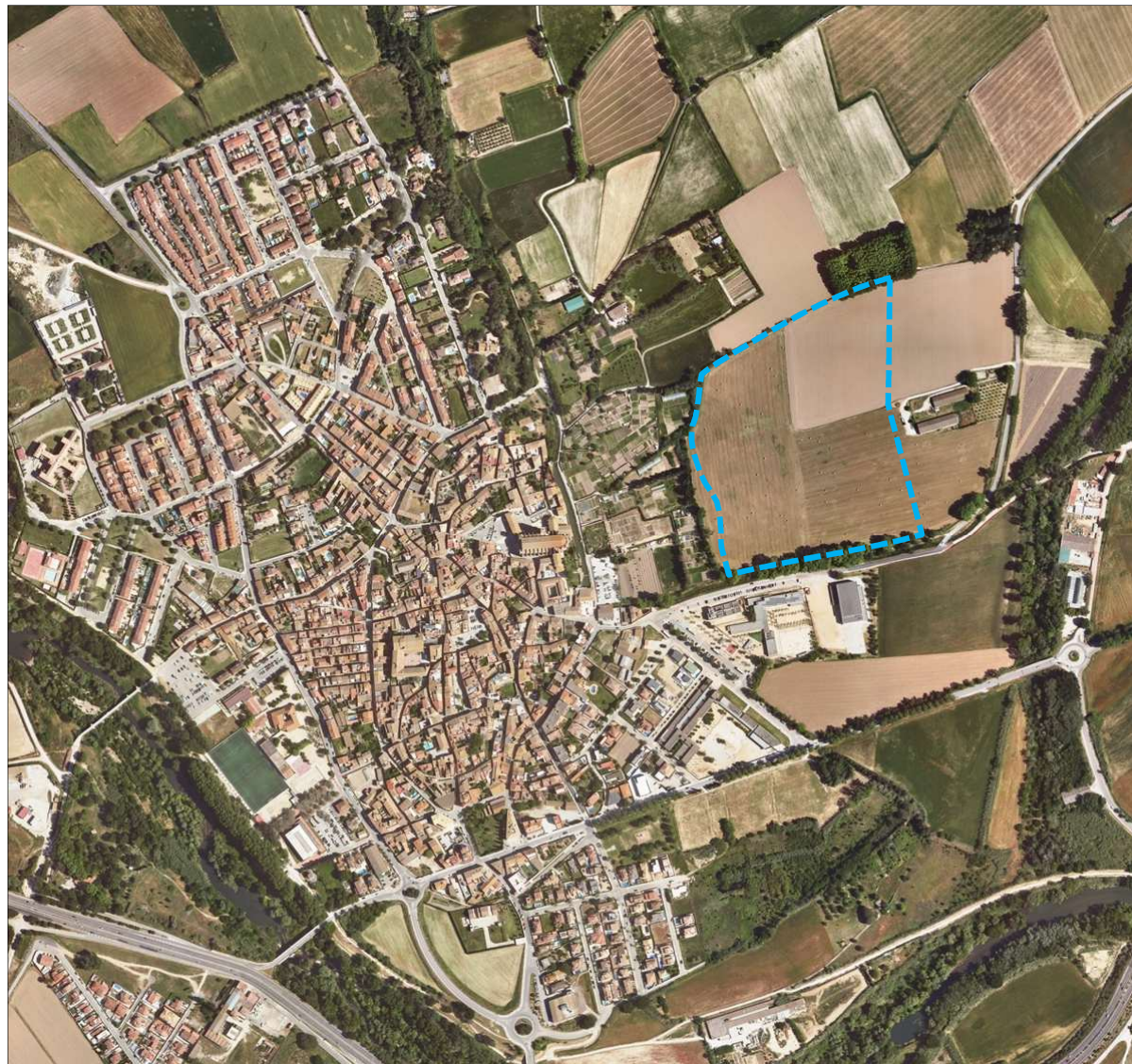

Figura 2. Emplaçament de l'Estany de la Vila en relació al nucli de Castelló d'Empúries.

Val a dir que la delimitació de la zona disponible per a la recuperació de l'Estany s'ha hagut d'adaptar en el seu costat oest a la reserva dels terrenys previstos per a l'execució del vial dels Horts, petit tram de carretera d'uns 500 m de llargada que ja preveu el POUM de Castelló d'Empúries, i que enllaçaria el pont de la Mercè amb el sector de serveis on hi trobem el Centre d'Atenció Primària (CAP), l'escola Joana d'Empúries, el Pavelló Polivalent i l'IES Castelló d'Empúries.

En allò que fa a les parcel·les que abraça el Projecte d'Actuació Específica de l'Estany de la Vila, es tracta de les següents, totes dins del Polígon 16 de cadastre de rústica de Castelló d'Empúries:

- Parcel·la 167: 24.623 m².
- Parcel·la 168: 7.732 m².
- Parcel·la 169: 2.940 m².
- Parcel·la 33: 53.888 m² (del total de 87.917 m² que té).

Figura 3. Qualificació dels terrenys segons el POUM de Castelló d'Empúries. Es tracta de la clau 25a5, corresponent al sòl agrícola en el si de l'espai natural protegit dels Aiguamolls de l'Empordà.

2.4 Les característiques bàsiques de l'actuació

L'actuació de l'Estany de la Vila pretén fer inundables uns terrenys de prop de 9 hectàrees, amb una fondària mitjana que podria oscil·lar entre els 10 i els 30 cm, amb zones de fangueig, altres ja amb columna d'aigua, i espais en superfície en forma d'illes, tot plegat amb el propòsit de crear diferents ambients que puguin atraure la major diversitat d'aus possible. En qualsevol cas, els moviments de terres necessaris per assolir la topografia definitiva tindran un balanç zero, de manera que les terres que s'extreguin per enfondir determinats sectors s'utilitzaran a la vegada per recrear les illes o conformar les motes de la zona inundada i l'itinerari de visita.

Respecte a la dinàmica hidràulica, es planteja similar a la que té un camp d'arròs, en aquest cas però amb un període d'inundació aproximat de 10'5 mesos/any (s'eixugaria cada any i de forma regular el mes setembre i fins a mitjans d'octubre).

Figura 4. Procés anual de successió de l'estany i de la vegetació en els espais inundables. El progressiu "tancament" de l'hàbitat assolit en arribar la tardor és oportú que es restauri d'aquesta vegetació i treballant les terres, tot reiniciant de bell nou el cicle.

Els motius d'assecar l'estany anualment i durant un cert període de temps són evitar una excessiva eutrofització de l'espai així com –bàsicament– mantenir la zona lliure de vegetació helòfila que dificulti les visuals i homogeneïtzi l'hàbitat. És per això que la voluntat és treballar bona part de la superfície inundable en aquests períodes que l'estany restarà sec, a fi i efecte de recomençar el cicle i el procés de colonització de les comunitats vegetals.

Respecte a la font d'obtenció del recurs, inicialment es plantejava poder disposar de l'aigua a partir del rec del Moli, el qual és de titularitat municipal i té una concessió autoritzada de fins a 400 litres/segon per a diferents usos, i que són, atenent ordre de prioritat, l'abastament per consum domèstic, l'agrícola, l'ambiental i l'industrial de producció d'energia elèctrica.

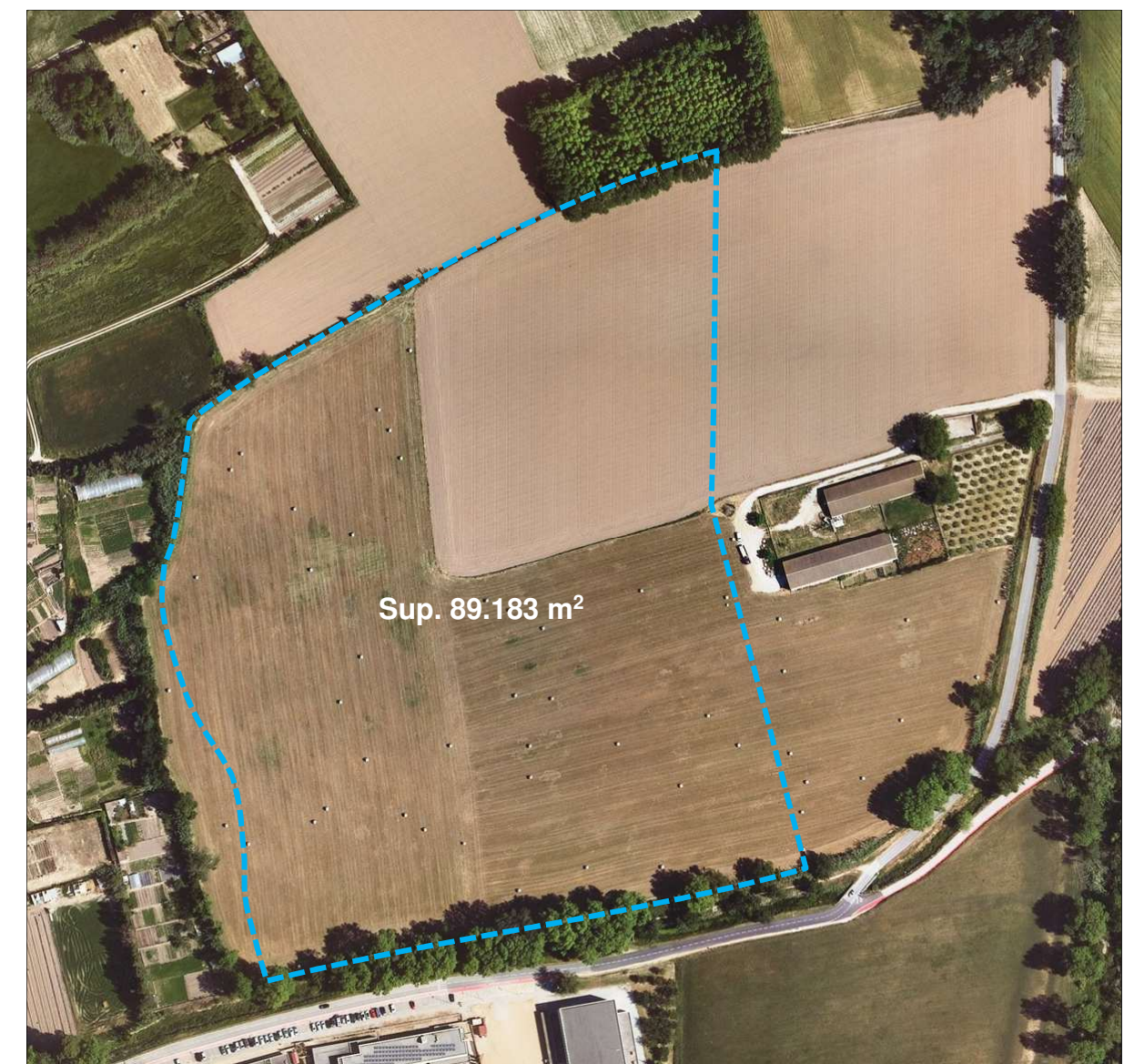

Figura 5. Detall de l'àmbit del Projecte d'Actuació Específica de l'Estany de la Vila, amb una superfície de 89.183 m². Observi's que al costat de ponent el sector s'adapta –amb un perfil sinuós– a la reserva de terrenys que s'ha fet per a l'execució del vial dels Horts, ja previst d'antuvi al POUM de Castelló d'Empúries.

En qualsevol cas, (1) els escenaris actuals i de previsió futura de disponibilitat, (2) la prevalença de portada d'aigua amb finalitats ambientals a la Reserva Natural Integral (RNI-1) dels Estanys de Palau, (3) la prioritització en l'ús d'aigües regenerades per l'estany del Cortalet i (4) el manteniment del cabal ecològic al tram final del riu Muga també amb l'aportació d'aigua provinent de l'estació de depuració d'aigües d'Empuriabrava, aconsellen que el futur Estany de la Vila estigui sotmès al règim pluviomètric natural i sense aportació externa d'aigua. Tal vegada la baixa permeabilitat dels terrenys i l'excavació que es farà a la zona facilitaran el seu embassament.

Amb tot, això no treu que un cop cobertes totes les necessitats hidrològiques i ambientals en el si de l'espai protegit del Parc dels Aiguamolls, de comú acord amb les autoritats competencials a Catalunya en matèria d'aigües –Agència Catalana de l'Aigua (ACA)– i el propi Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, i previs els informes corresponents, en el cas de l'existència d'excedents d'aigües regenerades a partir de l'EDAR d'Empuriabrava, aquests es puguin derivar cap a l'Estany de la Vila en els volums i condicions que estableixin els esmentats informes.

Val a dir també que la possibilitat inicialment contemplada de disposar de l'aigua d'un pou existent entre el sector del futur estany i el rec del Molí, ben a prop del conegut pont de Sant Francesc i a tocar la carretera de Palau-saverdera, queda del tot descartada per raó de l'escassa capacitat d'aportació d'aigua d'aquesta captació –fet aquest constatat per les proves de bombament efectuades.

2.5 El marc normatiu

La redacció d'aquest Projecte d'Actuació Específica (PAE) es fa a l'empara del Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme, del Decret 305/2006, de 18 de juliol, d'aprovació del Reglament de la Llei d'Urbanisme, així com del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística.

Així doncs i de forma més concreta, els articles 46 i 47 (Secció 7, subsecció primera) del Decret 64/2014, ens diuen:

SECCIÓ 7 - Llicències urbanístiques en sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat

Primera - Actes que requereixen l'aprovació d'un pla especial urbanístic o un projecte d'actuació específica prèviament a l'atorgament de la llicència urbanística

Article 46. Aprovació d'un pla especial urbanístic

46.1. És exigible l'aprovació d'un pla especial urbanístic per poder atorgar llicències urbanístiques en sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat quan facin referència a algun dels actes d'ús del sòl i d'implantació d'obres següents:

a) Les noves construccions destinades a les activitats de càmping i aparcament de caravanes, autocaravanes i remolcs tenda previstes expressament pel pla d'ordenació urbanística municipal.

b) La implantació d'infraestructures no previstes en el planejament territorial o urbanístic relatives als sistemes urbanístics generals de comunicacions o d'equipament comunitari, quan no estan emparades en un projecte sectorial executiu vinculant per al planejament urbanístic.

c) Altres actes, quan el pla especial urbanístic és necessari per desenvolupar les determinacions del planejament territorial o del planejament urbanístic general.

46.2. L'ampliació d'indústries implantades en sòl no urbanitzable o sòl urbanitzable no delimitat, que no hagin cessat la seva activitat, degudament autoritzades d'acord amb la legislació anterior a la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme, quan sigui necessària per a la continuació de l'activitat o per adequar-les a la normativa aplicable en matèria de prevenció i control ambiental de les activitats, també requereix l'aprovació d'un pla especial urbanístic per poder atorgar la llicència urbanística corresponent, amb Portal Jurídic de Catalunya 29 subjecció a les mateixes condicions establertes per a les llicències d'usos i obres provisionals.

Article 47. Aprovació d'un projecte d'actuació específica

47.1. Excepte quan l'aprovació d'un pla especial urbanístic sigui preceptiva d'acord amb l'article 46, és exigible l'aprovació d'un projecte d'actuació específica per poder atorgar llicències urbanístiques en sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat quan facin referència a algun dels actes d'ús del sòl i d'implantació o reutilització d'obres següents:

a) Les actuacions específiques d'interès públic a què fa referència l'article 47.4 de la Llei d'urbanisme.

b) Els projectes d'activitats i de construccions directament vinculades a l'explotació de recursos naturals.

c) Els habitatges familiars i els allotjaments de treballadors temporers que estiguin directament i justificadament associats a l'activitat rústica de què es tracti, i els projectes de construccions pròpies d'una activitat rústica que incorporin aquests usos.

d) L'obertura o la recuperació de vies d'accés, camins i dreceres, quan no està emparada en un projecte d'actuació aprovat d'acord amb la legislació sectorial.

e) Les estacions de subministrament de carburants i de prestació d'altres serveis de la xarxa viària.

f) Les construccions auxiliars destinades a l'activitat de turisme rural.

g) Qualsevol altra actuació que afecti restes arqueològiques d'interès declarat, jaciments paleontològics, punts geològics d'interès, aqüífers classificats o zones vulnerables o sensibles declarades de conformitat amb la legislació aplicable.

47.2. L'atorgament de llicències urbanístiques en sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat per a la reconstrucció i la rehabilitació de masies, cases rurals i altres construccions a què fa referència l'article 47.3 de la Llei d'urbanisme també requereix l'aprovació d'un projecte d'actuació específica, mentre el planejament urbanístic general o especial no contingui el catàleg específic que identifiqui les construccions que poden ser reconstruïdes o rehabilitades.

47.3. En els casos en què no és preceptiva l'aprovació d'un pla especial urbanístic, la persona interessada, optativament, pot promoure la seva aprovació per permetre l'execució d'algun dels actes a què fa referència aquest article en substitució del projecte d'actuació específica requerit. En aquest supòsit el pla especial urbanístic que es formuli ha d'incorporar la documentació exigida als projectes d'actuacions específiques i, durant la seva tramitació, s'han de sol·licitar els informes requerits per a l'aprovació d'aquests projectes.

I en referència a la documentació dels PAE's, a l'article 50 de la Secció 7, segona, del mateix Decret 64/2014, s'hi pot llegir:

Article 50. Documentació

50.1. Els projectes d'actuacions específiques es conformen amb els documents següents:

a) Memòria justificativa de l'actuació, la seva finalitat i la seva adequació als requisits exigits per la Llei d'urbanisme i el Reglament que la desplega i a les determinacions del planejament territorial, sectorial i urbanístic aplicables, amb el grau de precisió necessari que permeti apreciar aquesta adequació.

b) Plànols a escala adequada relatiu a l'emplaçament i la situació precisos de la finca o finques on es projecta l'actuació, amb indicació de la seva referència registral i cadastral, la seva extensió i la superfície Portal Jurídic de Catalunya 31 ocupada per l'activitat i les obres existents i previstes.

c) Descripció i representació gràfica dels serveis urbanístics necessaris per dur a terme l'actuació, amb indicació dels existents i dels que calgui implantar, incloses les obres de connexió corresponents.

d) Avantprojecte tècnic quan l'actuació comporti l'execució d'obres o, si es tracta d'obres que no requereixen projecte tècnic, descripció i representació gràfica d'aquestes obres.

e) Estudi d'impacte i integració paisatgística, elaborat de conformitat amb la legislació sobre protecció, gestió i ordenació del paisatge.

(...)

2.6 L'adequació de la proposta a la normativa i al planejament

A) El Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme

L'article 47 del Decret Legislatiu 1/2010, on es fa referència al règim del sòl no urbanitzable, determina en el seu apartat 4 que és en aquesta mena de sòl on s'hi poden executar actuacions específiques per activitats o equipaments que s'hagin d'emplaçar en el medi rural, amb concreció de les activitats col·lectives de caràcter esportiu, cultural, d'educació en el lleure o d'esbarjo que es desenvolupin a l'aire lliure, amb les instal·lacions mínimes i imprescindibles per a l'ús de què es tracti.

En aquest sentit, la recuperació/recreació d'una zona humida per a l'observació de les aus, amb un itinerari de visita i algun aguait de suport, encaixa de totes totes amb les possibilitats d'ús d'aquest tipus de sòl.

B) El Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme

De manera similar, l'article 47 d'aquest Reglament també estableix com a actuacions específiques d'interès públic admissibles en sòl no urbanitzable les activitats col·lectives de caràcter esportiu, cultural, d'educació en el lleure i d'esbarjo que es desenvolupin a l'aire lliure, amb les instal·lacions mínimes i imprescindibles per a l'ús de què es tracti.

Així doncs, les úniques instal·lacions que es preveuen són tres observatoris d'aus els quals en cap cas seran de majors dimensions ni de distinta tipologia constructiva que la resta d'observatoris ja existents en altres indrets de l'espai natural protegit del Parc dels Aiguamolls.

C) El Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

Com no podia ser d'altra manera, el Pla Territorial Parcial (PTP) de les Comarques Gironines qualifica els terrenys on es vol desenvolupar la proposta de l'Estany de la Vila com de sòls de protecció especial i inclosos dins del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i la Xarxa Natura 2000.

En aquest sentit, la definició que fa el PTP dels sòls de protecció especial és la d'aquells de caràcter no urbanitzable i en els quals *concorren valors que justifiquen un grau de protecció restrictiu de les possibilitats de transformació que els poguessin afectar. Aquesta categoria comprèn els sòls que es consideren els més adequats per integrar una xarxa permanent i contínua d'espais, que té per finalitats garantir la biodiversitat i vertebrar el sistema d'espais oberts del territori amb els seus diferents caràcters i funcions.*

Si considerem que l'objectiu de la proposta és ajudar a fer inundables els terrenys per tal d'atraure a les aus i incrementar la biodiversitat, és evident que en cap cas el projecte de l'Estany de la Vila no entra en contradicció amb allò establert pel PTP de les Comarques Gironines.

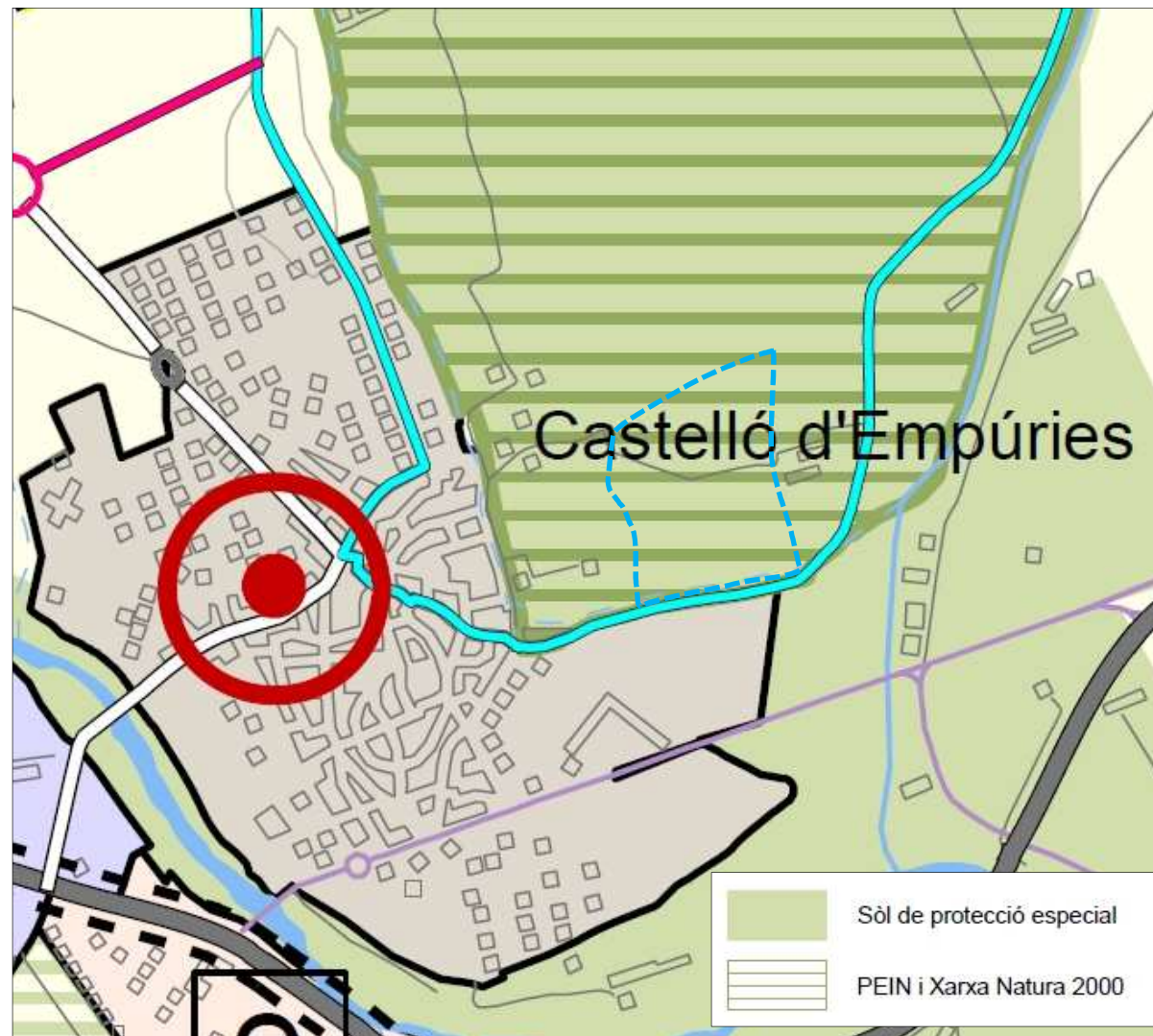

Figura 6. Els terrenys on es vol desenvolupar la proposta de l'Estany de la Vila i la seva consideració en el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines.

D) El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Castelló d'Empúries qualifica el sector del PAE de l'Estany de la Vila com de Zona d'espais naturals protegits (clau 25), i concretament dins la subzona 25a.5 de parc natural, zona agrícola.

Es tracta doncs dels ambients agrícoles que actualment se situen en l'àmbit de l'espai natural protegit. Els objectius d'aquests sòls són la conservació dels elements naturals i culturals característics, amb especial atenció a la protecció del seu paisatge fent-ho compatible amb l'aprofitament tradicional dels recursos.

Entre els usos i activitats compatibles (art. 187), el POUM hi relaciona:

3. Usos i activitats compatibles

- a) *La Llei de protecció dels Aiguamolls limita els usos als lligats a les activitats tradicionals i es permeten les construccions que hi són vinculades o d'interès públic. En aquest sòl tant sols es permeten les activitats i instal·lacions tècniques lligades a l'ús agrícola i ramader.*

(...)

- d) *El Pla especial que desenvoluparà les normes per a les zones protegides determinarà les condicions d'aquestes activitats. En aquesta zona s'admeten exclusivament els següents usos i activitats:*

(...)

- *Activitats col·lectives de caràcter esportiu, cultural, d'educació en el lleure i l'esbarjo que es portin a terme a l'aire lliure amb les obres i instal·lacions mínimes i imprescindibles per a l'ús que es tracti i en finques amb accés directe des de la xarxa viària bàsica.*
- *Moviments de terres, exclusivament quan són necessaris per al desenvolupament d'usos i activitats autoritzats d'acord amb les presents normes urbanístiques.*
- *En general, les activitats relacionades amb la gestió del Parc com a espai natural protegit, les destinades a la conservació i restauració dels sistemes naturals, del patrimoni cultural i del paisatge, i les activitats científiques i de recerca.*

A la vista de l'articulat del planejament urbanístic municipal, sembla doncs que una actuació destinada a potenciar els valors naturals –fauna i flora– del sector no hi ha de ser incompatible, ni tampoc no ho ha de ser amb la mateixa Llei de protecció dels Aiguamolls a la qual es remet el POUM de Castelló d'Empúries. A la vegada, les construccions de suport que puguin ser necessàries per a l'observació de les aus – similars en volum i tipologia a les ja existents en altres indrets del Parc Natural–, també hi haurien de ser admeses atenent en seu clar interès públic.

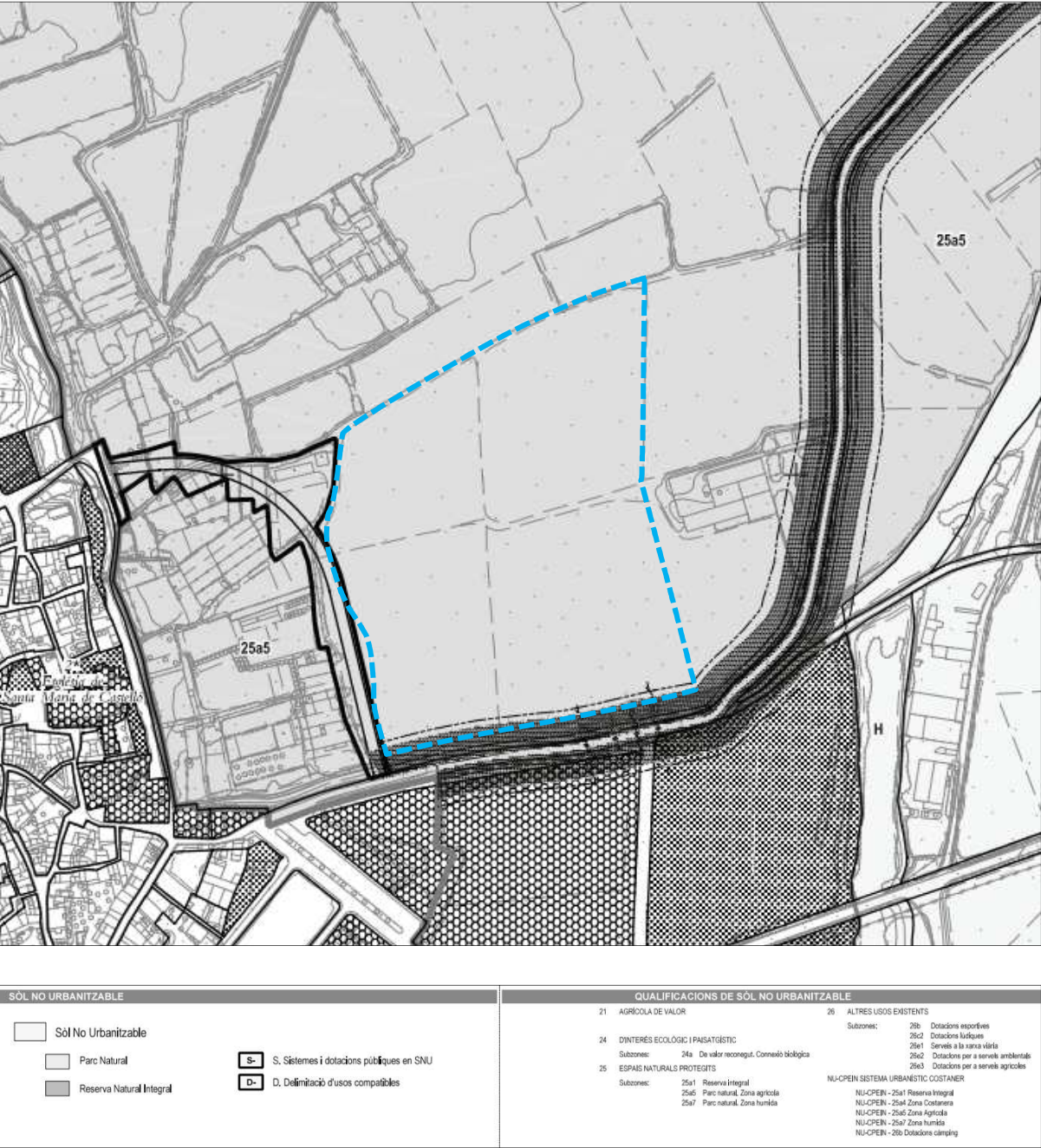

Figura 7. Els terrenys on es vol desenvolupar el projecte de l'Estany de la Vila tenen en el POUM de Castelló d'Empúries la consideració de Zona d'espais naturals protegits, subzona de parc natural, zona agrícola (clau 25a.5).

E) Altres documents de referència

Més enllà del text de declaració del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (Llei 21/1983) i de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, es pot fer oportú com a document referencial veure també el que establia el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Empordà, aprovat inicialment per l'Acord GOV/254/2010, de 23 de novembre, però tanmateix anul·lat mitjançant

sentència del Tribunal Suprem de data 27 de juliol de 2020 –resolució TES/2908/2020, de 12 de novembre (DOGC núm. 8274 de 18 de novembre de 2020).

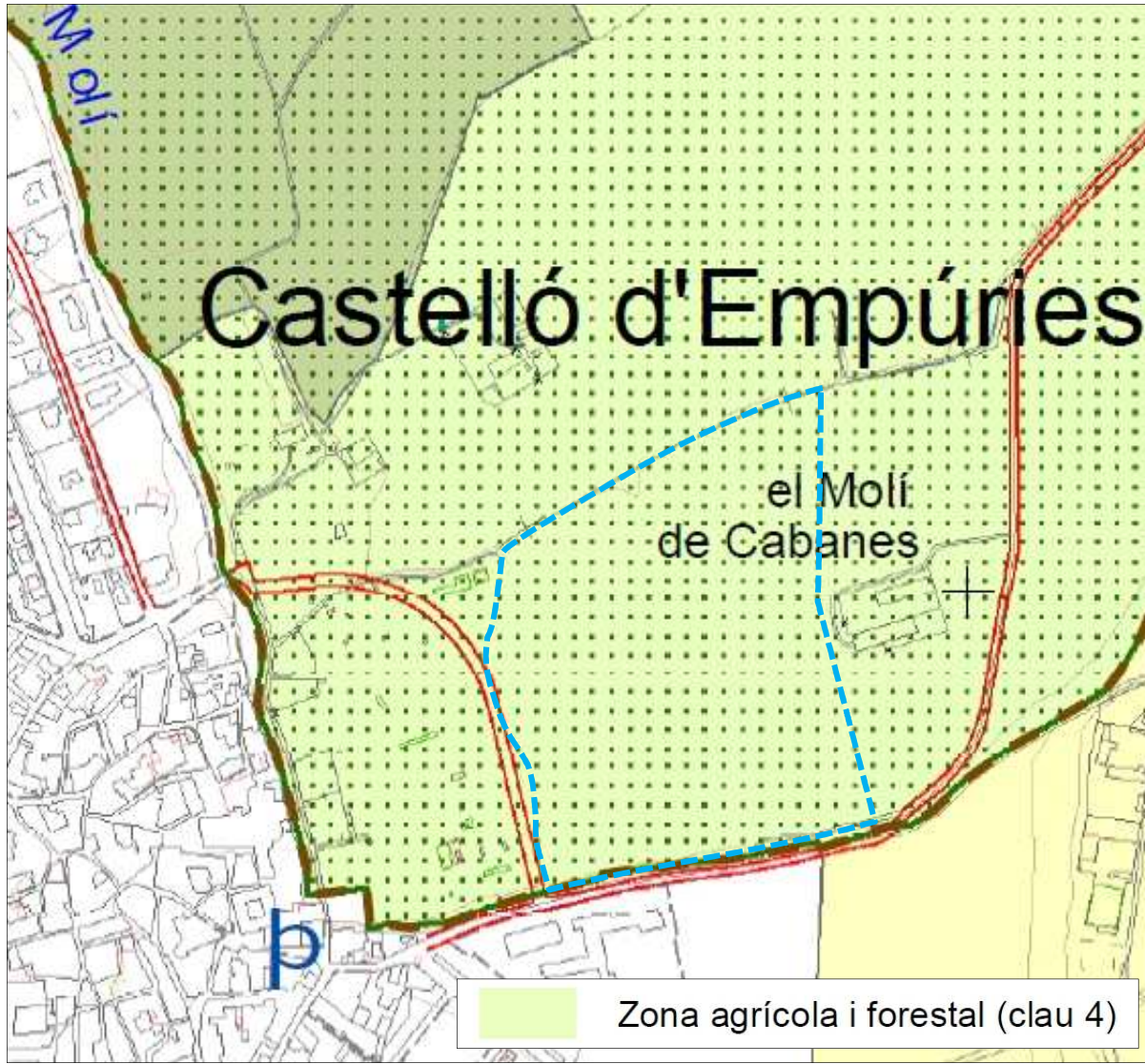

Figura 8. La consideració de l'Estany de la Vila en el ja anul·lat Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Empordà.

Així doncs, en aquell document la zona de l'Estany de la Vila s'inclou dins la Clau 4 –zona agrícola i forestal–, els objectius de la qual eren la conservació dels valors naturals i paisatgístics, de manera compatible amb l'aprofitament ordenat del seus recursos i el desenvolupament de l'ús públic.

A la vegada, entre els usos i activitats compatibles amb aquesta mena de sòl hi trobàvem les de lleure, divulgació, docents i d'educació ambiental, així com activitats col·lectives de caràcter esportiu, cultural, d'educació en el lleure i d'esbarjo que es portessin a terme a l'aire lliure amb les obres i instal·lacions mínimes i imprescindibles per l'ús que es tractés i en finques amb accés directe des de la xarxa viària bàsica.

3 PLÀNOLS I IMATGES DE L'ACTUACIÓ

Per a la comprensió de l'actuació que es persegueix amb la redacció d'aquest Projecte d'Actuació Específica (PAE), s'aporten els següents plànols i fulls d'imatges:

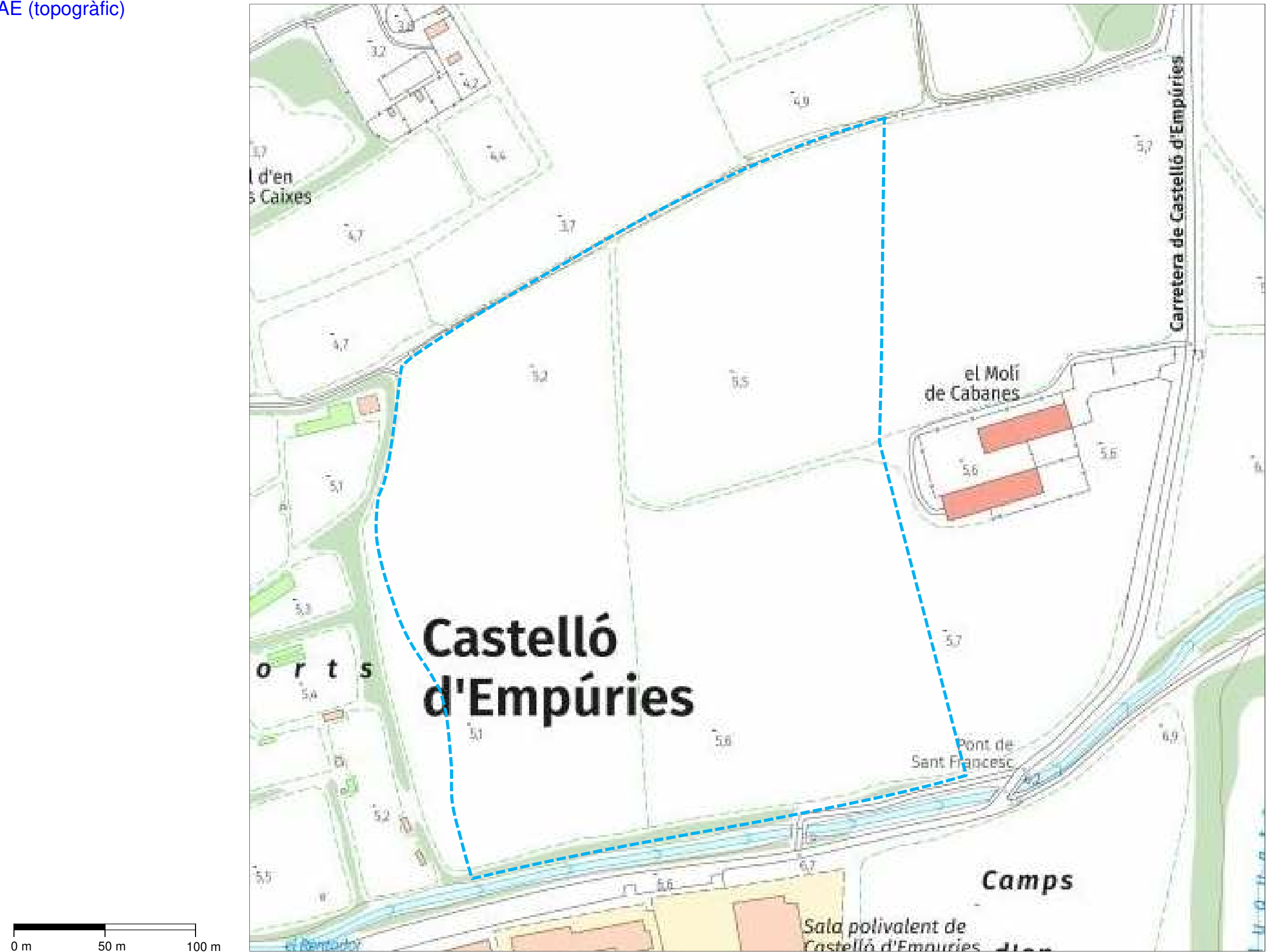
- 1.- Àmbit del PAE (ortofoto)
- 2.- Àmbit del PAE (topogràfic)
- 3.- Àmbit del PAE en el POUM de Castelló d'Empúries
- 4.- Parcel·les incloses en el PAE
- 5.- Imatges de la configuració del sector i dels elements més destacables dins i fora de l'àmbit

3.1 Àmbit del PAE (ortofoto)

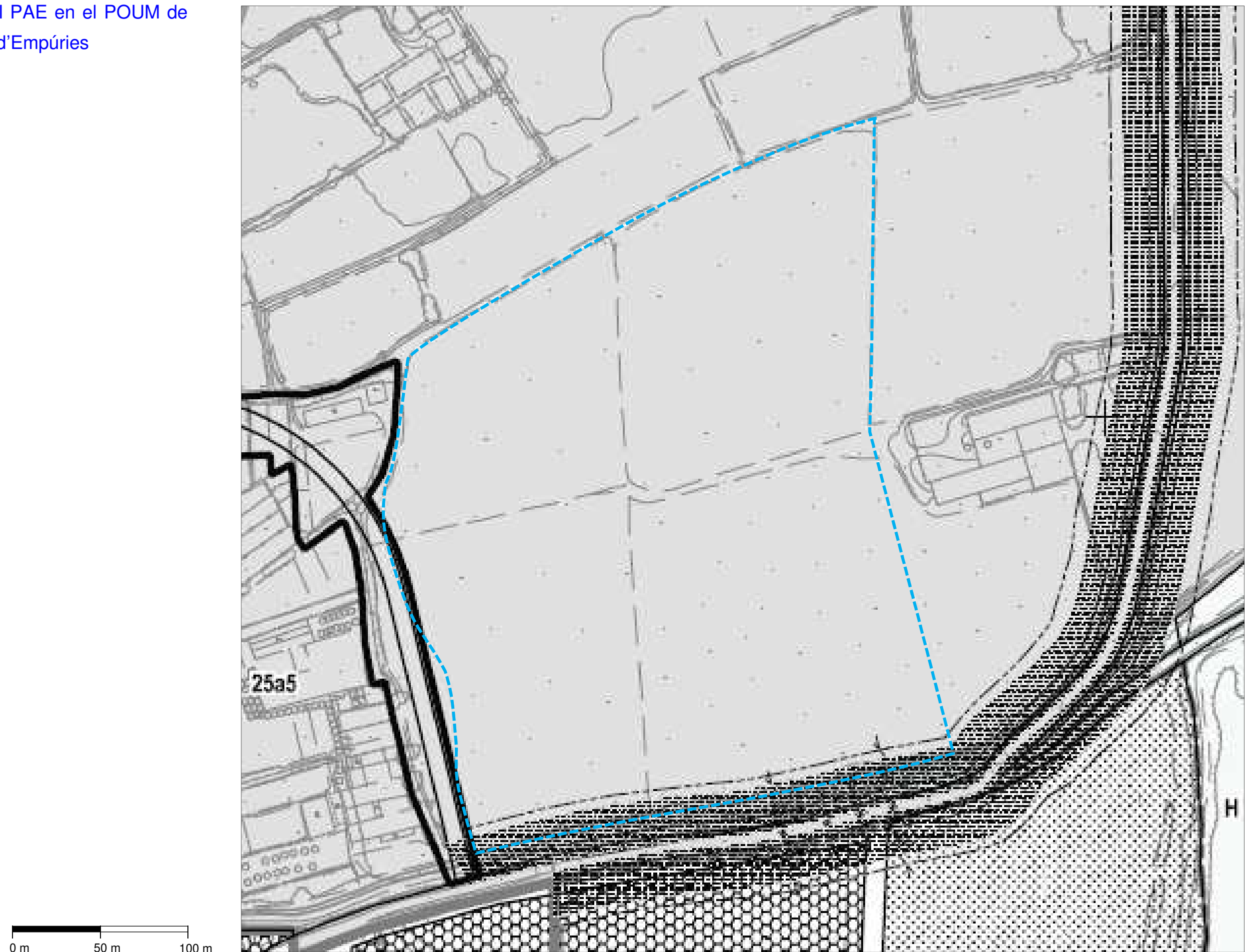
0 m 50 m 100 m

3.2 Àmbit del PAE (topogràfic)

3.3 Àmbit del PAE en el POUM de Castelló d'Empúries

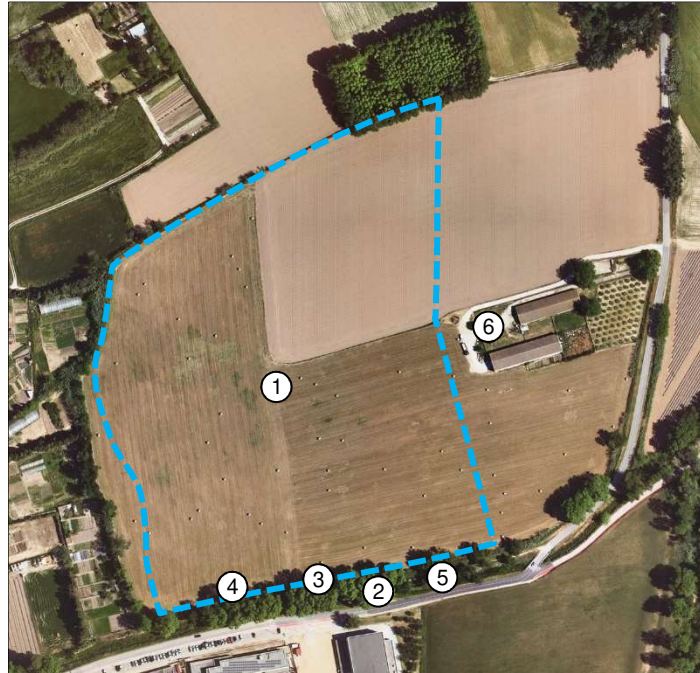

3.4 Parcel·les incloses en el PAE
(Polígon 16 del cadastre de
rústica del municipi de Castelló
d'Empúries)

0 m 50 m 100 m

3.5 Imatges de la configuració del sector i dels elements més destacables dins i fora de l'àmbit

- 1.- Part central de l'àmbit del PAE, amb el nucli de Castelló al fons
- 2.- Pont de Sant Francesc, punt d'accés a l'Estany objecte del PAE
- 3.- Talús al costat sud, en tant que límit de migdia de l'àmbit del PAE
- 4.- Línia elèctrica al costat sud del PAE
- 5.- Pou existent i pendent de regularitzar, fora de l'àmbit del PAE
- 6.- Naus -2- a llevant del sector, fora de l'àmbit del PAE

4 DESCRIPCIÓ DELS SERVEIS I OBRES DE CONNEXIÓ

4.1 Serveis existents

En l'actualitat l'àmbit del PAE de l'Estany de la Vila acull únicament una línia de baixa tensió de 174 m de llargada, que entra des de l'extrem sud-oest i arriba fins una caixa d'obra situada junt al pont de Sant Francesc, ja fora del sector. L'estesa, que ressegueix el límit sud, està conformada per suports de fusta –4 unitats– i formigó –3 unitats– que s'alternen (vegeu imatge 4 de l'apartat 3.5 d'aquest mateix document).

Figura 9. Punt on l'estesa elèctrica de baixa tensió surt de l'àmbit del PAE i fineix en una construcció d'obra junt al pont de Sant Francesc.

4.2 Serveis previstos

Els serveis que es poden preveure en el desplegament del PAE de l'Estany de la Vila són bàsicament els que s'escauen pel funcionament hidràulic de la zona. En aquest sentit, ens referim a:

- 1.- Canonada de portada d'aigua regenerada provinent de la depuradora (EDAR) d'Empuriabrava. L'entrada serà a la meitat sud de l'àmbit del PAE, després que

la conducció aprofiti el pont de Sant Francesc per travessar el rec del Molí i arribar fins l'estany, on hi ha prou gruix de terra per poder fer aquest traspàs.

- 2.- Sobreeixidor o punt de buidat de l'Estany de la Vila envers el rec del Molí. Es situarà a l'extrem sud-oest de l'àmbit del PAE.

Per a la localització d'aquests elements, vegeu la *Figura 12* de l'apartat 5.1.

4.3 Accessos i obres

Més enllà dels moviments de terres –recordem que amb balanç zero– per estructurar les motes i definir la topografia del futur estany, es construirà un recorregut d'anada i tornada d'uns dos metres d'amplada i afitat per tanca texana, si s'escau amb terra de sauló o similar. La llargada total d'aquest itinerari de visita serà d'aproximadament 550 m.

Figura 10. Itinerari de visita similar al que es construirà en una part del perímetre de l'àmbit del PAE de l'Estany de la Vila.

Com ja s'ha dit, l'accés a l'Estany serà a partir del pont de Sant Francesc, des del qual s'arribarà a l'itinerari de visita ja en el si de l'àmbit.

Pel que fa a les obres, es preveu també la construcció de tres observatoris d'aus que se situarien perimetralment tot seguint el recorregut de visita, un a la banda sud, un altre a ponent i un darrer a llevant. En relació a les seves dimensions, tindrien una planta d'aproximadament 6,0 m x 2,5 m i una alçada de 2,4/2,6 m, amb tancaments de fusta i coloració el més integrada possible amb l'entorn. Per tal de guanyar perspectiva i atès que es tracta d'elements d'observació, aquests aguait es poden fer a una cota d'1,6 m per damunt del nivell de l'itinerari que els hi dona accés.

Figura 11. Aguait d'obra de tipologia similar als que es construiran –3 unitats– en l'àmbit de l'Estany de la Vila per a l'observació de les aus.

5 AVANTPROJECTE TÈCNIC

5.1 Les actuacions més rellevants en el desplegament del PAE

A banda del que determinen els projectes constructius tant de la canonada de portada d'aigües com del propi estany, i que han de permetre realitzar amb tot detall els moviments de terres i fer les obres necessàries per a l'ús públic de l'àmbit de l'Estany de la Vila, apuntem aquí alguns aspectes orientatius de com serà l'espai en el seu estat poc o molt definitiu, força dels quals ja s'han esmentat en epígrafs anteriors d'aquest mateix document. En tot cas es tractarà de:

- a. Moviments de terres per estructurar les motes de delimitació de la zona d'aigua.
- b. Moviments de terres per estructurar les motes de semi-ocultació dels itineraris de visita.
- c. Moviments de terres per dissenyar la topografia de l'estany pròpiament dit, amb fondàries que poden arribar a un màxim de 40 cm.
- d. Moviments de terres per crear les illes com a espais d'heterogeneïtat paisatgística, creació d'àrees de creixement d'arbrat, així com de lloc de repòs i nidificació d'aus.
- e. Punts d'entrada i sortida –sobreeixidor– d'aigua. L'entrada serà mitjançant canonada d'aigües regenerades provinents de l'EDAR d'Empuriabrava. Tanmateix la sortida portarà l'aigua fins al rec del Molí, el qual ressegueix tot el costat sud del sector. En tot cas recordem que atenent l'informe de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural –Resolució TER/927/2025, de 14 de març–, les aigües regenerades provinents de l'estació depuradora d'Empuriabrava només es podran utilitzar per inundar la zona si una vegada cobertes totes les necessitats hidrològiques i ambientals en el si de l'espai protegit del Parc dels Aiguamolls, de comú acord amb les autoritats competencials a Catalunya en matèria d'aigües –Agència Catalana de l'Aigua (ACA)– i el propi Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, i previs els informes corresponents, es dona una existència d'excedents que efectivament es puguin derivar, sempre en els volums i condicions que estableixin els esmentats informes.
- f. Creació de l'itinerari de visita, que si es considera oportú podrà fer-se amb aportació de sauló o material similar. També construcció de tancaments de fusta a banda i banda del transsecte per orientar els visitants i evitar la seva dispersió.
- g. Construcció dels observatoris d'aus –tres unitats– tot resseguint l'itinerari de vista i en situació perimetral respecte a l'estany i l'àmbit del PAE –un al sud, l'altre a l'est i el tercer a l'oest. Es podran fer amb materials d'obra, tancaments de fusta i amb unes mides de planta aproximades de 6,0 m x 2,8 m i alçada de no pas més de 2,6 m.

- h. Plantacions d'arbrat i altra vegetació arbustiva en el perímetre de l'estany i aprofitant les motes. També a les illes amb l'objectiu de diversificar el paisatge i d'arrecerar a la fauna.
- i. Canonada de portada d'aigües regenerades des de la depuradora (EDAR) d'Empuriabrava (per la seva singularitat, es tracta de manera específica a l'epígraf que segueix).

Vegem a les Figures que acompanyen una primera aproximació de com pot quedar l'espai.

Figura 12. Elements constructius i de disseny de l'espai en l'àmbit del PAE i sectors annexes.

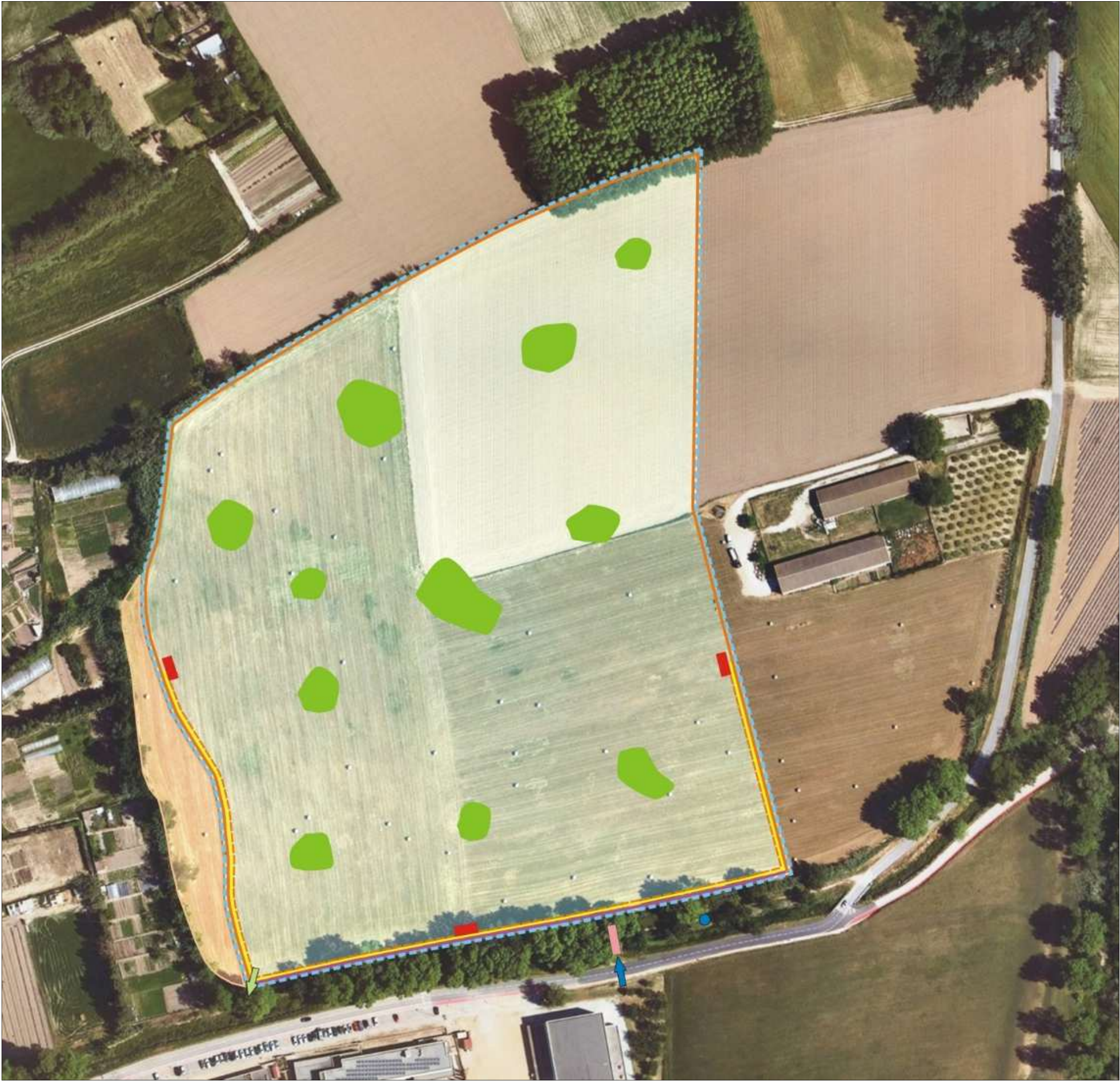
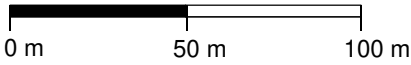

Figura 13. Secció del perímetre de l'Estany en la seva part visitable.

- 1.- Talussos d'apantallament a banda i banda per ocultar el pas dels visitants.
- 2.- Tanca de fusta texana per delimitar l'itinerari i evitar la dispersió dels visitants.
- 3.- Tanca vegetal per fixar els talussos i mimetitzar el pas dels visitants. S'hi preveu la plantació de tamarius i freixes –estrat arbori– i arbustos com ara l'arç blanc, l'espina-verda i l'aranyoner.
- 4.- Terra de sauló a la traça de l'itinerari de visita.

5.2 La canonada de portada d'aigües regenerades a l'Estany a partir de l'EDAR d'Empuriabrava

Malgrat que la canonada d'aigües regenerades que eventualment podrà portar el recurs a la futura zona humida se situa en gran part fora de l'àmbit del PAE, aquesta conducció pot esdevenir força important en determinades èpoques i situacions. És per això que s'ha elaborat de forma prèvia un estudi d'alternatives de per on ha de discórrer aquesta conducció (ANNEX I), així com el projecte constructiu definitiu (ANNEX II).

En aquest sentit, es parteix d'una canonada ja existent i que porta aigües regenerades des de l'estació depuradora (EDAR) d'Empuriabrava fins al Pitch & Putt de Castelló Nou, en la qual en la zona de contacte amb la comarcal C-260 i el riu Muga es preveu una derivació de 1.588 m que ens farà arribar l'aigua fins a l'extrem nord-oriental del futur estany.

Així doncs, la conducció travessarà el riu Muga tot aprofitant el passallís conegut com "dels Griells", seguirà per la Via Verda de la Muga al llarg d'uns 250 m, i creuarà els camps sentit nord resseguint en paral·lel el vial projectat en el POUM del municipi en aquest sector fins arribar a la carretera Vella de Roses –GI-8562. El creuament serà amb perforació horitzontal i se seguirà llavors per la zona d'equipaments fins atènyer el carrer Marín –continuació de la carretera de Palau–, on ja entrarà en l'àmbit del PAE aprofitant el pont d'obra de Sant Francesc.

En aquest sentit, a l'ANNEX I s'hi acompanya l'ESTUDI D'ALTERNATIVES PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA, i a l'ANNEX II hi consta el PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA, ambdós documents elaborats per l'enginyer tècnic d'obres públiques Marc Cucurella i Vilà (OCEANS Enginyeria Civil).

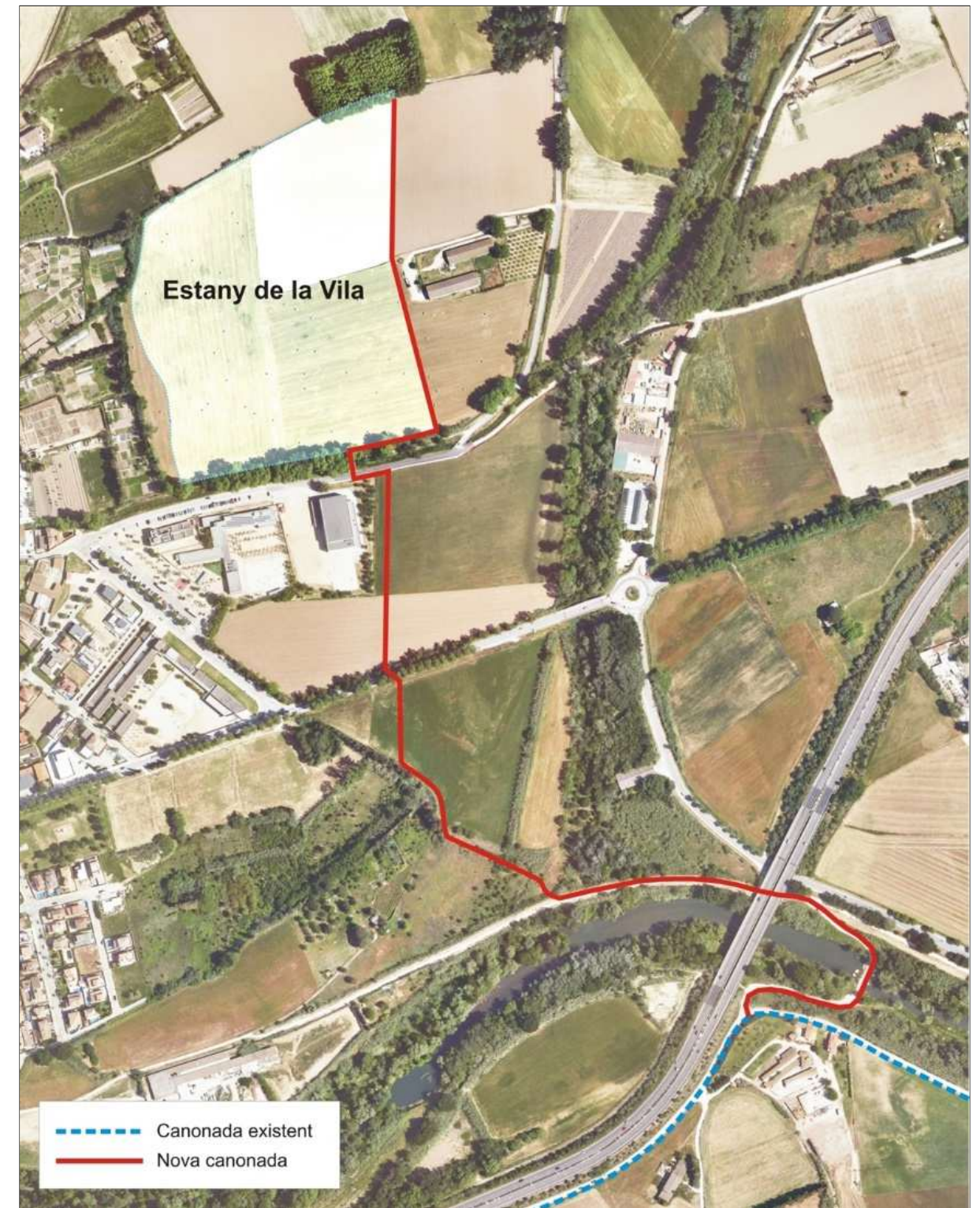

Figura 14. Traçat de la nova canonada d'aigües regenerades provinents de l'EDAR d'Empuriabrava, i que caldrà construir per alimentar de forma eventual l'Estany de la Vila. Es parteix però d'una conducció ja existent que es construí al seu moment per regar el Pitch & Putt de la zona de Castelló Nou.

5.3 Els terrenys afectats per la canonada de portada d'aigües regenerades. Sistemes d'obtenció

Tal i com ja s'ha esmentat, a partir de la derivació de la canonada existent i que porta aigües al Pitch & Putt, es projecta una nova canonada fins a l'àmbit del propi estany. El traçat discorre primer pel vial d'accés al passallís dels Griells tot travessant aquesta infraestructura –i en conseqüència la Muga– per l'interior d'un tub corrugat ja instal·lat. Una vegada al costat esquerra del riu, la traça segueix per la Via Verda uns 250 m aigües amunt, creuant primer uns camps i després anant paral·lela a un vial previst en l'ordenament, tot plegat en una zona programada com a futura zona verda en el planejament municipal. Arribats aquí la canonada creua amb perforació horitzontal la carretera Vella de Roses, seguint llavors direcció nord 208 m per la zona d'equipaments municipal i on hi ha el Pavelló Polivalent fins atènyer el carrer Marín, on després de travessar-lo, ja entra directament a l'estany pel pont de Sant Francesc.

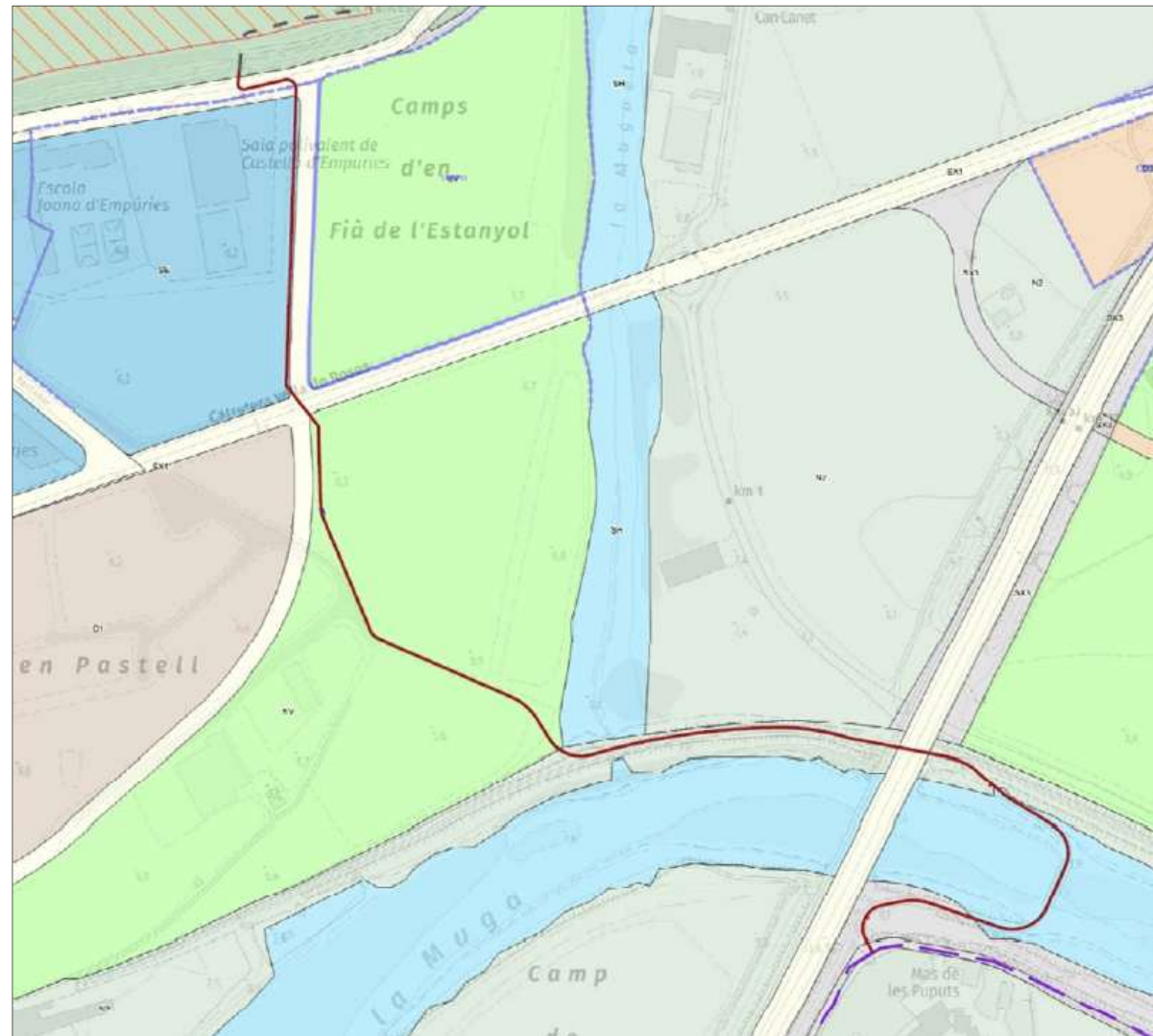

Figura 15. Superposició del traçat de la nova canonada d'aigües regenerades i el planejament urbanístic de Castelló d'Empúries.

La longitud de la nova canonada fora de l'àmbit del propi estany és de 1.134 m de llargada, dels quals 10 m corresponen al creuament en calçada des del punt de connexió i fins a l'arqueta de derivació, 155 m són sota paviment de formigó, 35 m corresponen al creuament pel passallís dins de tub corrugat, 35 m al traspàs de la carretera GI-8562 (Vella de Roses) i 10 m al creuament del carrer Marín. La resta és per terreny actualment no urbanitzat (Via Verda de la Muga i camps).

Per a la correcta execució de les obres es defineixen tres tipus d'afecció a les finques per on discorrerà el traçat de la nova canonada: la imposició de servituds, l'ocupació temporal i l'expropiació. Vegem-les:

- Servituds

Són les franges de terrenys sobre les que és imprescindible imposar una sèrie de gravàmens a l'objecte de limitar l'exercici del ple domini de l'immoble. Es refereix bàsicament a la traça de la canonada projectada i l'espai necessari per dur a terme el manteniment dels elements superficials. En aquests casos s'estableix una servitud de 3 m d'amplada centrada a l'eix de la canonada, mesurats de forma horitzontal.

- Ocupacions temporals

Ho constitueixen aquells terrenys de necessària ocupació per dur a terme la correcta execució de les obres contingudes en el projecte i per un espai de temps determinat, generalment coincident amb el període d'execució de les obres. En aquest sentit es determinen unes zones per al possible amuntegament de material i maquinària per poder dur a terme les actuacions, detallades en els plànols del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II).

- Expropiació

Les úniques zones que es veuen sotmeses a expropiació són els elements superficials, i que es concreten en les arquetes que contenen els diferents components hidràulics. En aquests casos s'expropiarà el ple domini de les superfícies que ocupen l'explanació d'aquests elements i les instal·lacions tant funcionals com permanents que tinguin per objecte una correcta explotació, així com tots els elements i obres annexes o complementàries definides en el projecte (vegeu l'ANNEX II - PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA).

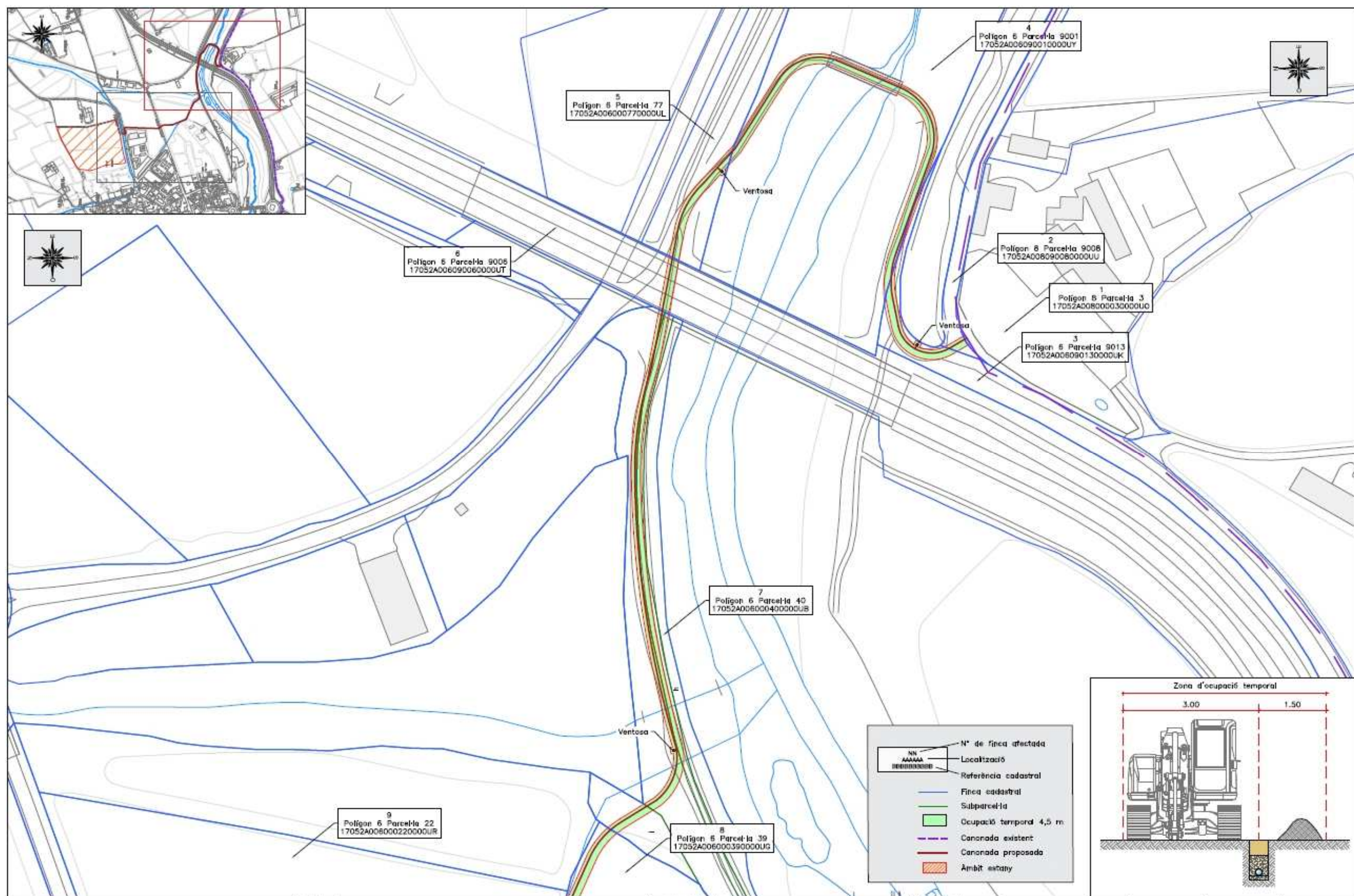
A la *Taula I* que segueix s'hi poden veure les parcel·les afectades en un o altre sentit, especificant les superfícies amb servitud de pas, les d'ocupació temporal, així com les que hauran de ser sotmeses al tràmit d'expropiació.

Ref. cadastral	Localització	SubPar.	Ús	Sup. servitud pas (m²)	Sup. ocup. temp. (m²)	Sup. exprop. (m²)
17052A008000030000UO	Pol. 8, Par. 3	d	Rústic	3,05	4,81	
17052A008090080000UU	Pol. 8, Par. 9008		Via domini públic	24,41	33,71	
17052A006090130000UK	Pol. 6, Par. 9013		Via domini públic	192,31	268,65	1,69
17052A006090010000UY	Pol. 6, Par. 9001		Hidrografia	550,46	851,21	
17052A006000770000UL	Pol. 6, Par. 77	0	Rústic	176,79	251,55	1,69
17052A006090060000UT	Pol. 6, Par. 9006		Via domini públic	76,46	111,70	
17052A006000400000UB	Pol. 6, Par. 40	c	Rústic	523,81	563,48	1,69
17052A006000400000UB	Pol. 6, Par. 40	d	Rústic	181,12	493,50	
17052A006000400000UB	Pol. 6, Par. 40	i	Rústic	57,76	86,55	
17052A006000390000UG	Pol. 6, Par. 39		Rústic	160,47	294,37	
17052A006000220000UR	Pol. 6, Par. 22		Rústic	605,58	1.478,16	
6683207EG0768S0001YJ	Santa Clara, 1		Rústic	37,19	61,68	
17052A006090220000UE	Pol. 6, Par. 9022		Via domini públic	33,79	50,67	
17052A016001700000UL	Pol. 16, Par. 170		Rústic	646,70	974,03	1,69
17052A016001740000UO	Pol. 16, Par. 174		Rústic	96,09	148,79	
17052A016090170000UZ	Pol. 16, Par. 9017		Via domini públic	22,77	33,99	
17052A016090090000UX	Pol. 16, Par. 9009		Via domini públic	13,81	21,66	
				3.405,57	5.728,51	6,76

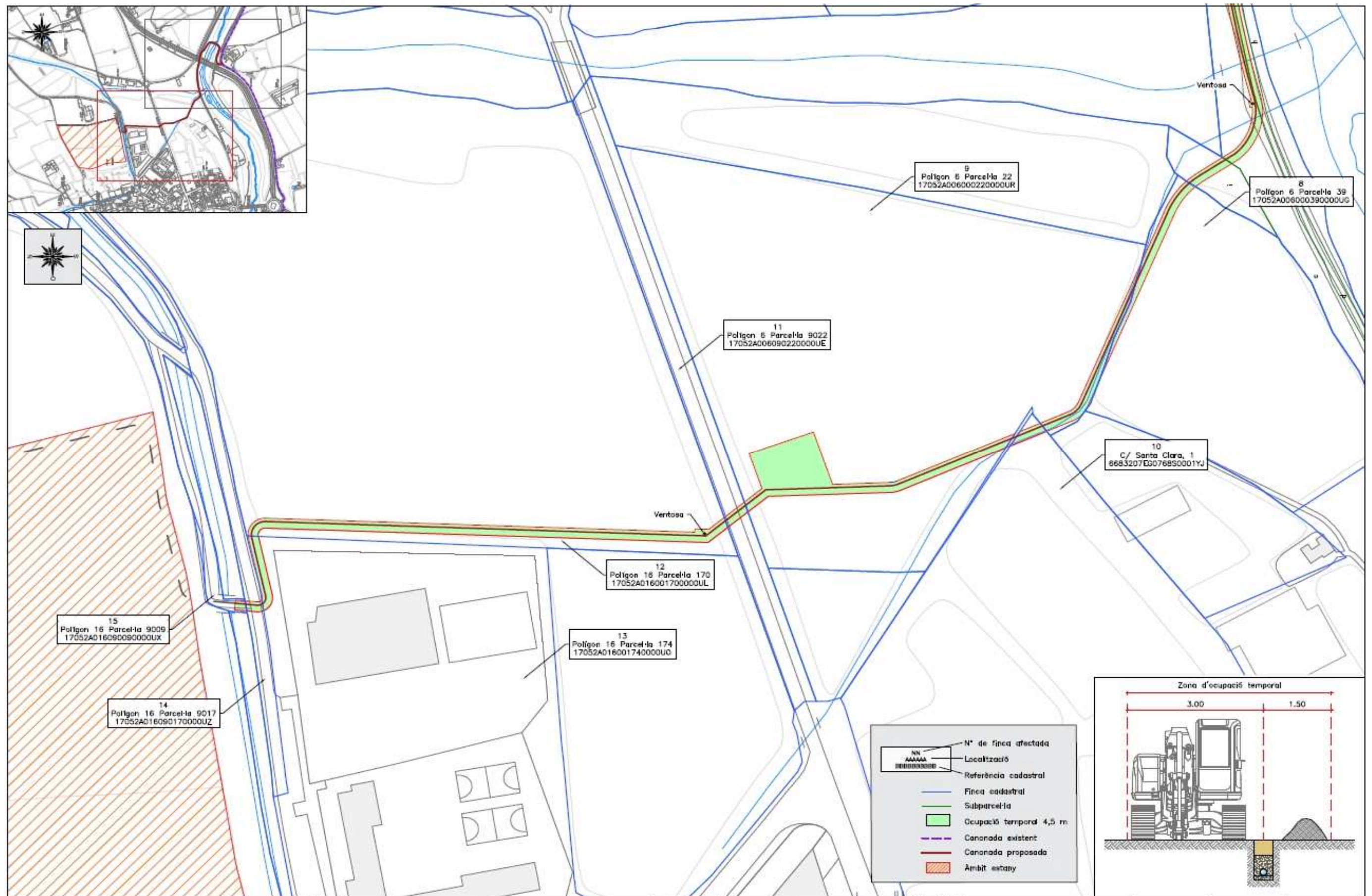
Taula I. Relació de parcel·les afectades pel pas de la nova canonada de portada d'aigües regenerades (en gris s'assenyalen aquelles de caràcter públic).

Per visualitzar el traçat de la canonada i les parcel·les afectades, vegeu les imatges 16, 17, 18 i 19 que segueixen, totes extretes del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II).

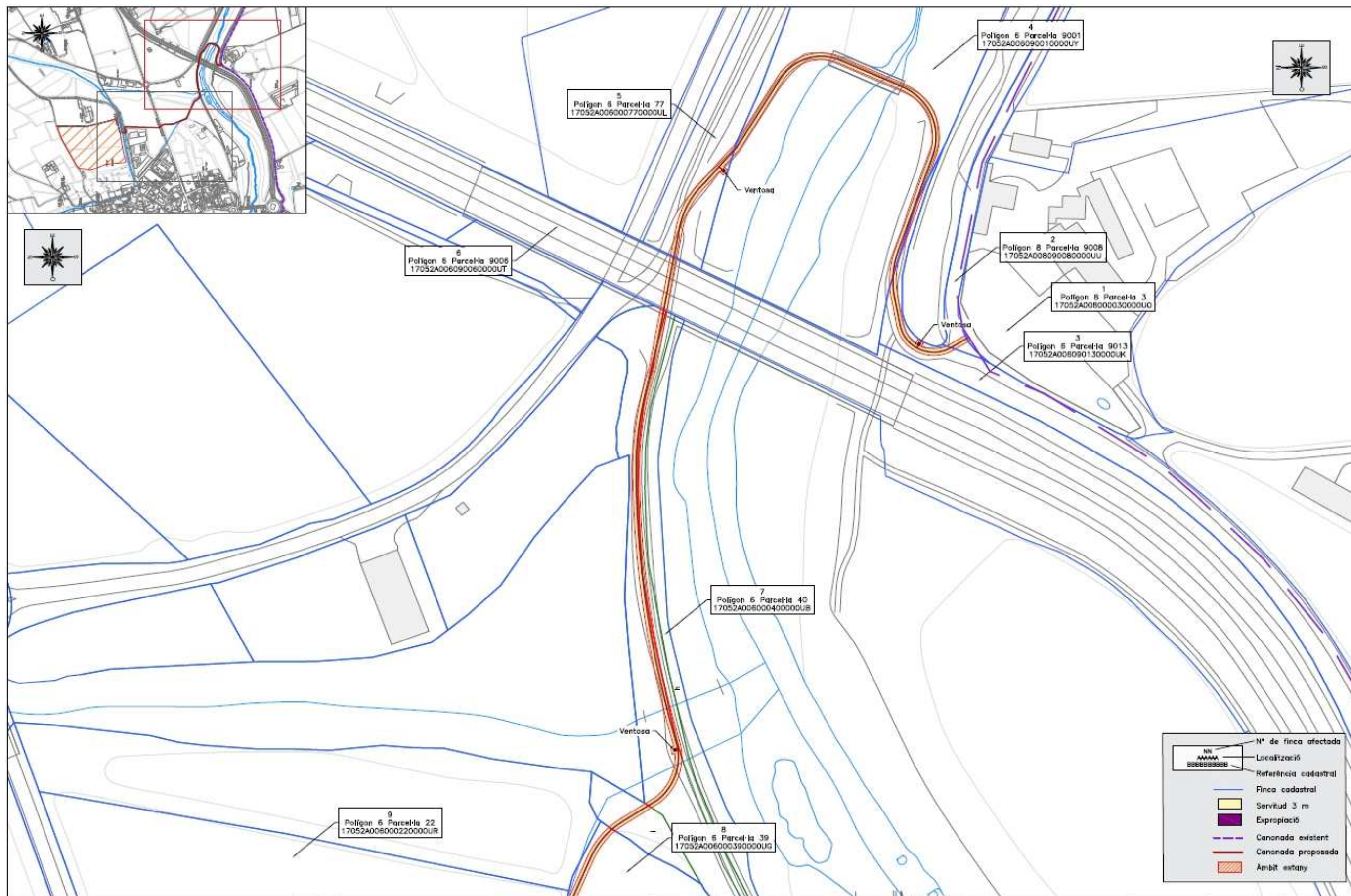
Val a dir que els mecanismes d'obtenció oportuns es posaran en pràctica una vegada es faci l'aprovació del present Projecte d'Actuació Específica per part de l'administració responsable.

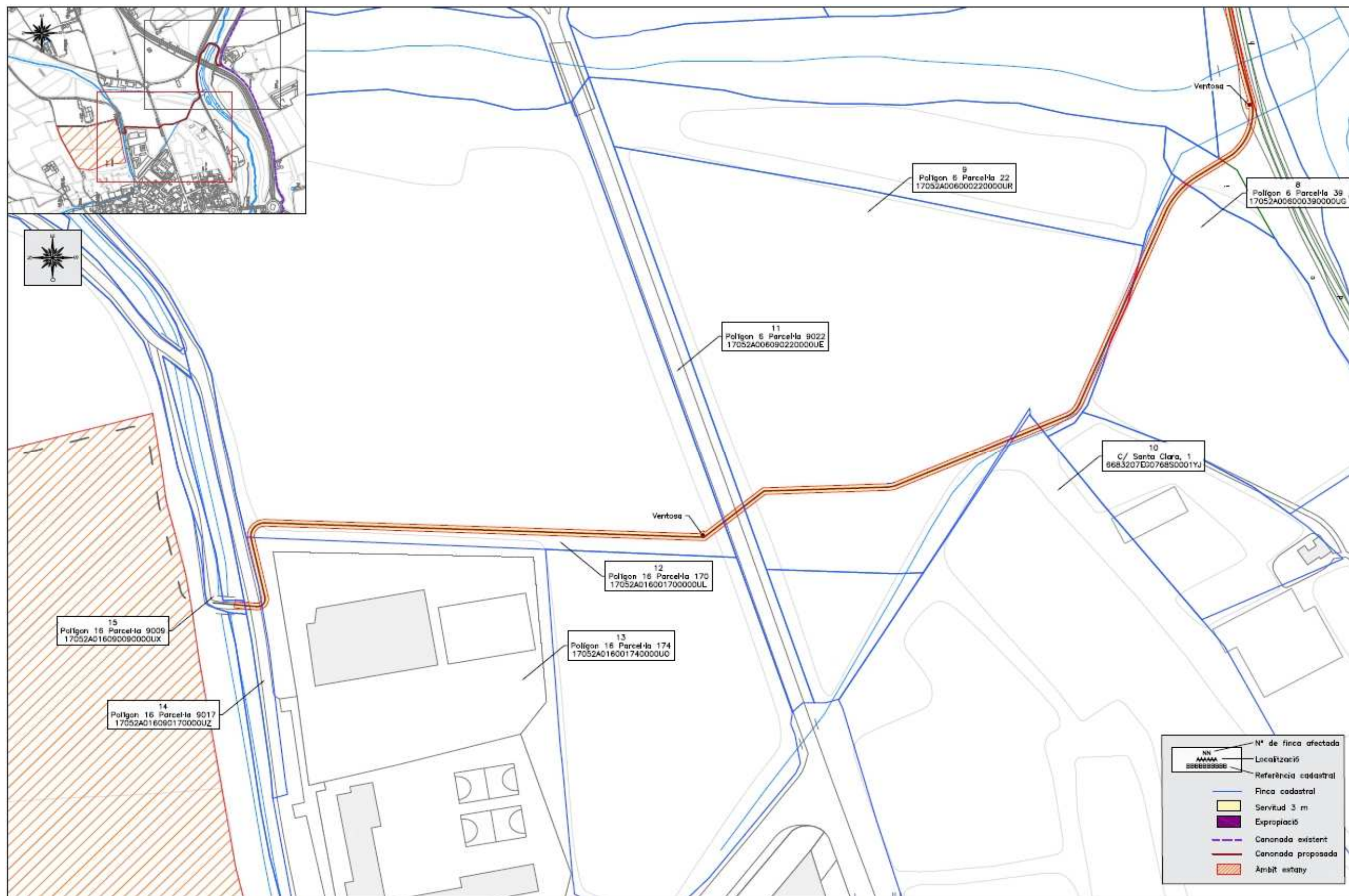
Imatge 16. Afectació a finques amb ocupacions temporals (I). Extret del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II)

Imatge 17. Afectació a finques amb ocupacions temporals (II). Extret del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II)

Imatge 18. Afectació a finques amb servituds i expropiacions (I). Extret del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II)

Imatge 19. Afectació a finques amb servituds i expropiacions (II). Extret del PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA (ANNEX II)

5.4 La incorporació funcional de terrenys als propòsits del PAE

Si bé el Projecte d'Actuació Específica s'ajusta a la delimitació planimètrica ja exposada i abasta un total de 89.183 m², hi ha tanmateix una superfície d'aproximadament 4.600 m² que se situa a ponent de l'àmbit del PAE –costat oest de la parcel·la 168, al polígon 16 del cadastre de rústica del municipi de Castelló d'Empúries– i que es reserva per a la construcció de l'anomenat vial dels Horts. Val a dir que aquests terrenys on s'hi ha de construir la nova circumval·lació de la Vila de Castelló –la qual es preveu en el seu planejament urbanístic–, ha estat recentment adquirida per l'administració municipal de manera que la seva titularitat ja és pública.

Així doncs, i mentre no s'executi aquest vial –tal vegada no exempt d'un cert debat ciutadà–, els terrenys que l'han d'acollir es poden incorporar funcionalment i de forma circumstancial al projecte de l'Estany de la Vila, pensem més com un espai recreatiu o de lleure, amb tasques de suport als visitants de la zona humida annexa (vegeu la *Figura 12. Elements constructius i de disseny de l'espai en l'àmbit del PAE i sectors annexes*).

Figura 20. Terrenys a ponent del PAE i reservats pel vial dels Horts, però que de manera funcional es poden incorporar a la proposta de l'Estany de la Vila mentre no s'executi aquest nou accés.

És en tot cas el projecte constructiu de l'estany el que determina l'eventual paper d'aquest espai, definint les actuacions que s'hi desenvoluparan amb caràcter de reversibilitat quan això esdevingui necessari.

6 ESTUDI D'IMPACTE I INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA

6.1 Introducció i objectius

6.1.1 Antecedents i justificació

L'oportunitat d'aquest estudi és a l'empara del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme, així com també de la Llei 8/2005, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, i el Decret 343/2006, de 19 de setembre, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, i es regulen els estudis i informes d'impacte i integració paisatgística.

Així doncs, el Decret legislatiu 1/2010 estableix en el seu article 48 el següent:

Article 48. Procediment per a l'aprovació de projectes d'actuacions específiques d'interès públic en sòl no urbanitzable

1. Quan les actuacions específiques d'interès públic a les que fa referència l'article 47.4 es refereixin a una infraestructura relativa a un sistema urbanístic i no siguin previstes al planejament territorial o urbanístic, es requereix l'aprovació d'un pla especial urbanístic autònom que les empari en els termes que estableix l'article 68, amb les excepcions que preveu l'article 48 bis. Pel que fa a la resta d'actuacions a les quals fa referència l'article 47.4, el projecte que les empari s'ha de sotmetre a informació pública. Tant el projecte d'aquestes actuacions com, si s'escau, el pla especial urbanístic que es formuli, han d'incloure la documentació següent:

a) Una justificació específica de la finalitat del projecte i de la compatibilitat de l'actuació amb el planejament urbanístic i sectorial.

b) Un estudi d'impacte paisatgístic.

c) ...

(...)

A la vegada, el Decret 343/2006 ens diu en el seu Capítol, 3 –Estudi i informe d'impacte i integració paisatgística– i articles que conté:

Article 19. Estudi d'impacte i integració paisatgística

L'Estudi d'impacte i integració paisatgística és un document tècnic destinat a considerar les conseqüències que té sobre el paisatge l'execució d'actuacions, projectes d'obres o activitats i a exposar els criteris adoptats per a la seva integració.

Article 20. Obligatorietat

20.1 L'Estudi d'impacte i integració paisatgística es requereix en els supòsits següents:

a) En les actuacions en què, d'acord amb la legislació urbanística, és exigible per a l'aprovació d'un projecte d'actuació específica en sòl no urbanitzable i per a l'atorgament de llicències urbanístiques per implantar obres o ampliar les existents, pròpies d'una activitat agrícola, ramadera o rústica en general, quan superin els límits que estableixin el planejament territorial i el planejament urbanístic.

(...)

Article 21. Contingut

21.1 L'Estudi d'impacte i integració paisatgística ha de tenir el següent contingut:

21.1.1 La descripció de l'estat del paisatge: principals components, valors paisatgístics, visibilitat i fragilitat del paisatge.

21.1.2 Les característiques del projecte: emplaçament i inserció, documents que defineixen el projecte tals com alçats, seccions, plantes, volumetria, colors, materials i altres aspectes rellevants.

21.1.3 Els criteris i mesures d'integració paisatgística: impactes potencials, anàlisi de les alternatives, justificació de la solució adoptada, descripció de les mesures adoptades per a la prevenció, correcció i compensació dels impactes.

21.2 L'estudi ha d'anar acompanyat dels documents gràfics necessaris que permetin visualitzar els impactes i les propostes d'integració del projecte en el paisatge, així com de la informació referida a l'estat del planejament en el qual s'insereix l'actuació.

6.1.2 Objectius i metodologia

Els objectius del present estudi d'impacte i integració paisatgística són:

- 1r. Caracteritzar i avaluar les singularitats del paisatge on es vol desenvolupar el Projecte d'Actuació Específica (PAE) de l'Estany de la Vila, així com la proposta concreta d'execució d'aquesta zona humida.
- 2n. Considerar les conseqüències que sobre el paisatge preexistent tindrà el desplegament de la proposta de l'Estany de la Vila.
- 3r. Elaborar una proposta d'integració paisatgística de l'Estany de la Vila i dels serveis i construccions associades, tot considerant si aquest escenari resultant és o no admissible.

En relació al contingut de l'estudi d'impacte i integració paisatgística, se seguirà el que determina l'article 21 ja esmentat del Decret 343/2006, de 19 de setembre, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, i es regulen els estudis i informes d'impacte i integració paisatgística, així com de

manera específica allò establert per la “Guia d’estudis d’impacte i integració paisatgística” (Busquets, J. i Muñoz, F., –2010–, Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Direcció General d’Arquitectura i Paisatge).

6.2 Dades bàsiques del projecte

- Promotor: Ajuntament de Castelló d’Empúries.
- Coordenades del lloc:

UTM (X)	UTM (Y)
Punt central	
506635	4678753
Perímetre	
506770	4678962
506767	4678785
506815	4678606
506550	4678552
506540	4678619
506538	4678656
506509	4678699
506497	4678733
506496	4678755
506507	4678788
506514	4678830
506559	4678862
506622	4678897

- Parcel·les afectades:

Polígon i Parcel·la	Superfície (m²)
16 – 167	24.623
16 – 168	7.732
16 – 169	2.940
16 – 33	53.888 (del total de 87.917)

- Superfície d’actuació: 89.183 m² (8,9183 ha).
- Situació: En el terme municipal de Castelló d’Empúries (Alt Empordà), a llevant del nucli històric de la Vila, entre el sector dels Horts del rec del Moli –a l’oest– i la carretera local que va de Castelló fins a Palau-saverdera –al sud i a l’est. Les cotes topogràfiques oscil·len entre els 5,1 m i els 5,6 m.

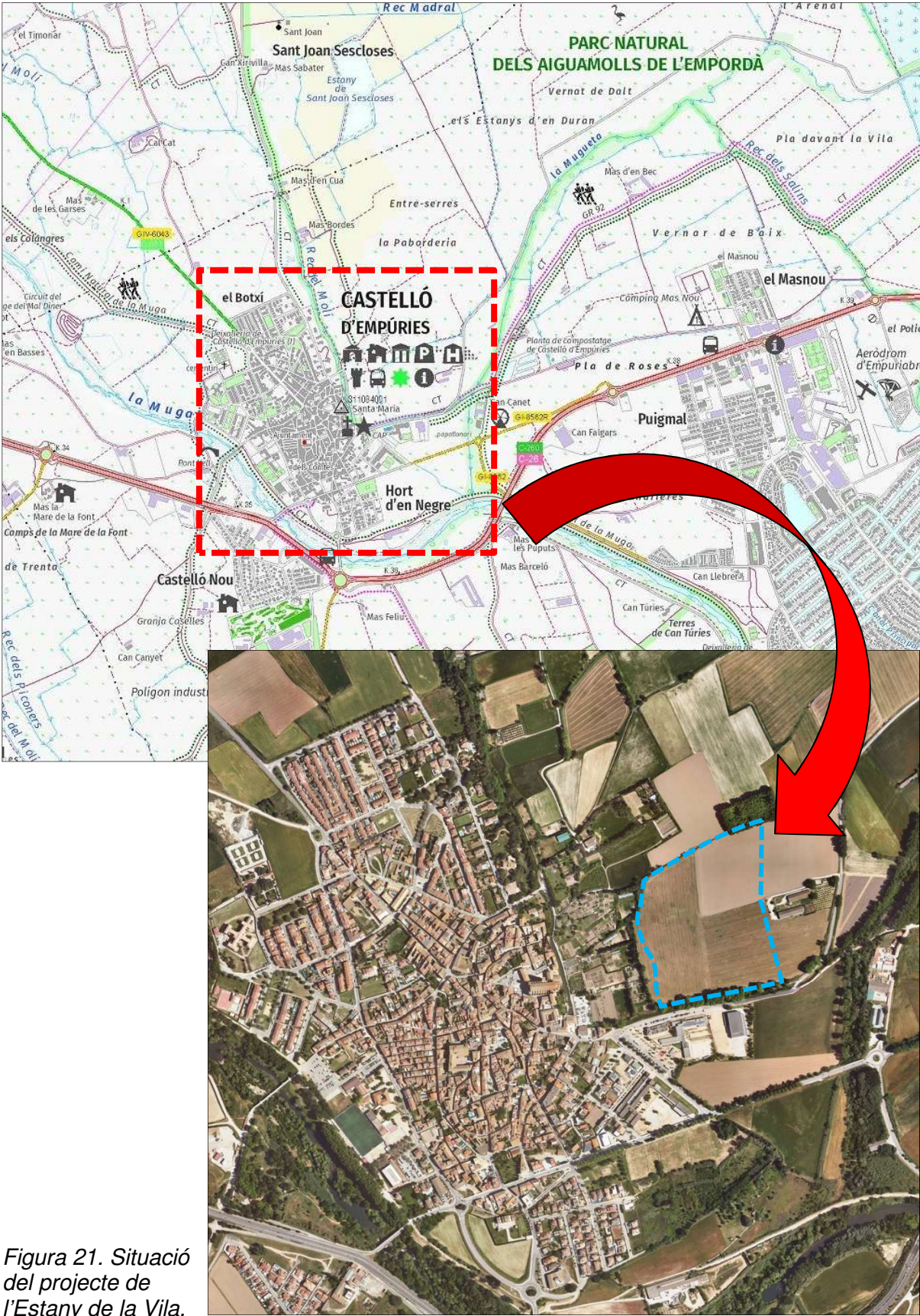

Figura 21. Situació del projecte de l'Estany de la Vila.

- Accés al lloc: Mitjançant el pont de Sant Francesc –que supera el rec del Molí en el seu tram després de la Farinera–, junt a la carretera local que va de la Vila de Castelló fins a Palau-saverdera (carrer Marín-carretera GIV-6103).
- Titularitat dels terrenys: Es preveu que siguin públics en el moment d'executar-se el projecte. En aquest sentit, s'aporten a l'ANNEX IV els següents documents que vinculen l'Ajuntament de Castelló d'Empúries amb els propietaris dels terrenys en allò que fa a la compra de les finques del futur Estany de la Vila. Així doncs, es tracta de:
 - ✓ Contracte amb data 27 de febrer de 2024, d'opció de compra entre l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, i Jordi Bagó Bosch i Francisca Bosch Brugués. Es correspon amb les finques 33 –53.917 m²–, 168 –7.732 m²– i 169 –2.940 m²–, totes del polígon 16. La superfície total a expropiar és de 64.589 m².
 - ✓ Contracte amb data 3 de juliol de 2024, d'opció de compra entre l'Ajuntament de Castelló d'Empúries i Elena Compte Pibernat. Es correspon amb la finca 167 –24.623 m²–, del polígon 16.

6.3 Planejament i instruments de paisatge

6.3.1 Planejament territorial

El Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines qualifica els terrenys on es vol executar el projecte de l'Estany de la Vila com de sòls de protecció especial i inclosos dins del Pla d'Espais d'Interès Natural –PEIN– i la Xarxa Natura 2000 (per veure els terrenys on es vol desenvolupar la proposta de l'Estany de la Vila i la seva consideració en el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines, aneu a la *Figura 6* d'aquest mateix document).

En aquest sentit, la definició que fa el PTP dels sòls de protecció especial (Apartat 5.3 de la Memòria) és la d'aquells de caràcter no urbanitzable i en els quals *concorren valors que justifiquen un grau de protecció restrictiu de les possibilitats de transformació que els poguessin afectar. Aquesta categoria comprèn els sòls que es consideren els més adequats per integrar una xarxa permanent i contínua d'espais, que té per finalitats garantir la biodiversitat i vertebrar el sistema d'espais oberts del territori amb els seus diferents caràcters i funcions.*

A la vegada, l'Article 2.7 de les normes d'ordenació territorial on es parla de la regulació d'aquesta mena de sòl, estableix, en allò que ara és substancial, el següent:

1. *El sòl de protecció especial ha de mantenir la condició d'espai no urbanitzat (...).*

2. *Amb relació a les actuacions en sòl no urbanitzable que es poden autoritzar a l'empara (...) del Text refós de la Llei d'urbanisme, (...) s'entén que el sòl de protecció especial està sotmès a un règim especial de protecció (...) i que són incompatibles totes aquelles actuacions d'edificació o de transformació de sòl que puguin afectar de forma clara els valors que motiven la protecció especial.*

3. *En el sòl de protecció especial, només es poden autoritzar les següents edificacions de nova planta o ampliació de les existents:*

- a) *Les que tenen per finalitat el coneixement o la potenciació dels valors objecte de protecció o la millora de la gestió del sòl en el marc dels objectius de preservació que estableix el Pla, la qual cosa comporta el compliment de les especificacions que s'assenyalen a l'apartat 7 del present article. Aquestes edificacions corresponen al tipus A de l'article 2.5.*

I diu l'article 2.5 sobre les construccions tipus A:

A. Aquelles que aporten qualitat al medi natural, agrari i paisatgístic. La seva presència està associada a la gestió i millora del territori rural, com és el cas de les edificacions i instal·lacions pròpies de l'agricultura a cel obert, la ramaderia i la silvicultura extensives, el turisme rural –en especial i preferentment l'agroturisme– i les instal·lacions i edificacions per a la protecció i valorització del medi natural.

(...)

7. *L'anàlisi i valoració de la inserció de les edificacions o infraestructures en l'entorn territorial ha de demostrar que les construccions i els usos que es proposen no afecten de forma substancial els valors de l'àrea de sòl de protecció especial on s'ubicarien. L'estudi ha de considerar les següents variables, amb especial atenció a les relacionades amb els valors a protegir i el possible impacte de l'activitat.*

- a) *Vegetació i hàbitats de l'entorn*

- b) *Fauna de l'entorn*

- c) *Valor edafològic*

- d) *Funcions de connector biològic*

- e) *Estabilitat del sòl*

- f) *Funcions hidrològiques*

- g) *Connectivitat territorial*

- h) *Gestió dels residus*

- i) *Accessibilitat i necessitat de serveis*

- j) *Increment de la freqüentació*

- k) *Patrimoni cultural i històric*

- l) *Patrimoni geològic*

- m) *Zones humides*

n) Paisatge

o) Qualitat atmosfèrica

p) Millora esperada de l'espai protegit

q) Valor productiu agrari

En tot cas, les dimensions de l'àrea de sòl –superfície, amplada, ... – seran determinants en la valoració dels efectes de les edificacions o infraestructures en l'entorn territorial.

8. Mitjançant instruments de planejament urbanístic –plans directors urbanístics, plans d'ordenació urbanística– i d'altres instruments de planificació sectorial, es poden, en el marc de les regulacions d'ordre general que s'expressen en aquestes normes, desenvolupar de forma detallada les condicions per a l'autorització de les edificacions i activitats a què es refereix l'apartat 5, com també les condicions específiques per a la implantació de les infraestructures necessàries. Quan hi hagi aquestes regulacions, no és necessari analitzar i valorar la inserció en l'entorn territorial a què es fa referència, amb caràcter general, en aquest article, sense perjudici de:

a) Les avaluacions d'impacte ambiental que exigeix la legislació vigent per a determinades actuacions en funció de la seva naturalesa i dimensió.

b) Les avaluacions d'impacte ambiental que exigeix la normativa ambiental de Catalunya per als espais compresos en el pla d'espais d'interès natural.

c) Les condicions específiques de caràcter més restrictiu establertes per als sòls que formen part de la Xarxa Natura 2000, en especial el compliment de l'article 6 de la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres.

9. Als espais de protecció especial destinats a la producció agrària s'ha d'afavorir l'ambientalització de les activitats agrícoles i ramaderes, principalment pel que fa al manteniment i millora de les taques de vegetació natural (reticles, tanques verdes, illes de vegetació, mosaics i altres) i a la incorporació de mesures agroambientals, d'acord amb les polítiques agràries i els instruments de suport i finançament existents. Els departaments competents han de definir projectes de restauració i de foment amb aquests objectius per tal que les reposicions no gravin significativament l'activitat agrària.

(...)

6.3.2 Planejament municipal

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Castelló d'Empúries, aprovat definitivament en forma de text refós per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona en sessió de 17 de desembre de 2013 –publicat al DOGC núm. 6664, de 15 de juliol de 2014–, qualifica els terrenys on es vol executar l'Estany de la Vila com de Zona d'espais naturals protegits (clau 25), subzona 25a.5 –zona agrícola.

Els objectius d'aquests sòls són la conservació dels elements naturals i culturals característics, amb especial atenció a la protecció del seu paisatge fent-ho compatible amb l'aprofitament tradicional dels recursos.

Entre els usos i activitats compatibles (art. 187), el POUM hi relaciona els *“l·ligats a les activitats tradicionals i es permeten les construccions que hi són vinculades o d'interès públic”*. També s'hi diu que en aquesta zona s'admeten *“les activitats col·lectives de caràcter esportiu, cultural, d'educació en el lleure i l'esbarjo que es portin a terme a l'aire lliure amb les obres i instal·lacions mínimes i imprescindibles per a l'ús que es tracti i en finques amb accés directe des de la xarxa viària bàsica, els moviments de terres, exclusivament quan són necessaris per al desenvolupament d'usos i activitats autoritzats d'acord amb les presents normes urbanístiques, així com les activitats relacionades amb la gestió del Parc com a espai natural protegit, les destinades a la conservació i restauració dels sistemes naturals, del patrimoni cultural i del paisatge, i les activitats científiques i de recerca”*.

Val a dir igualment que en aquest sector i dins del que és l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, el planejament municipal defineix un polígon d'Actuació Aïllada (AA-22. Horts del rec del Molí) que se centra en la previsió de l'anomenat “Vial dels Horts”, i que pretén ser una futura via de circumval·lació que enllaci tot el sector nord del poble amb la zona de serveis on hi ha l'escola Joana d'Empúries, l'IES Castelló d'Empúries, el CAP i la Sala Polivalent. En aquest sentit, hom disposa ja d'un avantprojecte d'aquest nou vial, al qual l'àmbit del PAE de l'Estany de la Vila s'hi ajusta en el seu costat Oest.

Per veure gràficament l'encaix del PAE en el planejament urbanístic del municipi, consulteu l'apartat 2.6.D d'aquest mateix document.

6.3.3 Planejament sectorial

L'àmbit de l'Estany de la Vila, com ja s'ha dit a bastament, es troba dins dels límits del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. En aquest sentit, i a manca d'un Pla especial que reguli normativament els usos i activitats dins de l'espai protegit –aquest document existí i fou aprovat mitjançant l'Acord GOV/254/2010, de 23 de novembre, però anul·lat posteriorment per sentència del Tribunal Suprem de data 27 de juliol de 2020 (resolució TES/2908/2020, de 12 de novembre, i publicada al DOGC núm. 8274 de 18 de novembre de 2020)–, es fa oportú remetre'ns al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) –Decret 328/1992, de 14 de desembre– en tant que normativa genèrica i de caràcter sectorial.

Així doncs, en el seu apartat normatiu i en l'Article 1. Objecte del Pla, s'hi esmenta que *“En el marc del Pla d'espais d'interès natural es potenciaran, congruentment amb les finalitats de conservació expressades al punt anterior, els usos i les activitats*

agrícoles, ramaderes, forestals, cinegètiques, d'aqüicultura, de pesca i de turisme rural, principals fonts de vida de la majoria d'habitants dels municipis que hi són inclosos, s'impulsarà el desenvolupament dels territoris de la zona per tal d'evitar el despoblament rural, i es promouran les activitats descontaminants del medi. A aquest efecte es prendran les mesures oportunes per assegurar el manteniment d'aquestes activitats tradicionals en les seves condicions actuals i de forma compatible amb la protecció dels espais inclosos al Pla."

Per la seva banda, la Llei 21/1983, de 28 d'octubre, de declaració de paratges naturals d'interès nacional i de reserves integrals zoològiques i botàniques dels aiguamolls de l'Empordà, determina en el seu Article 3 sobre règim del sòl, apartat 5b, que *"a la resta de les àrees declarades de protecció, solament s'hi poden fer les activitats tradicionals i les construccions que hi són vinculades o d'interès públic."*

6.3.4 Catàleg de paisatge

El Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines, aprovat definitivament el 23 de novembre de 2010 (DOGC núm. 5776, de 16 de desembre de 2010), inclou l'àmbit de l'Estany de la Vila dins de la Unitat de paisatge de la Plana de l'Empordà. És en un dels seus capítols que hi podem llegir com a objectius de qualitat paisatgística a assolir per aquest àmbit:

- *Uns espais naturals dels aiguamolls de l'Empordà, així com altres aiguamolls, estanys i ecosistemes inundables, definits i valoritzats com a singularitats ecològiques i escèniques.*
- *Un paisatge de maresmes i dunes restaurat i afermat com a tret característic del litoral de la Plana de l'Empordà.*
- *Uns paravents de xiprers i unes tanques arbrades cuidats i protegits com a elements estructurals i característics del patrimoni rural de la Plana de l'Empordà.*
- *Un paisatge agrícola conformat per herbacis de secà i cereals, combinats amb fruiters de regadiu, vinya i olivera, preservat en la seva funció com a estructurador del paisatge, i on es potenciï la seva diversitat i riquesa dintre d'un sistema altament productiu.*
- *Uns nuclis que formen el patró d'assentament de la Plana de l'Empordà (Fortià, Vilabertran, Vilamalla, l'Armentera, Vilacolum, Vilamacolum, Torroella de Fluvià, Sant Miquel de Fluvià, Riumors, Far d'Empordà, Siurana, Ordis, Borrassà, Ventalló, Viladamat, Albons, Vila-sacra, Garrigàs i Cabanes), preservats i revaloritzats, mantinguts com a referents visuals i identitaris de qualitat.*
- *Uns assentaments urbans de Figueres, Castelló d'Empúries, l'Escala, Sant Pere Pescador i Roses ordenats i amb uns eventuais creixements que no comprometin els valors del paisatge que alberguen, ni els valors dels espais circumdants, i amb unes entrades als nuclis de qualitat.*
- *Un sistema d'urbanitzacions ordenat i integrat en el paisatge, de manera que es minimitzi el seu impacte visual.*
- *Unes infraestructures lineals (xarxa viària i ferroviària, línies elèctriques...) integrades en el paisatge i que millorin la interconnexió del territori sense comprometre la continuïtat i la permeabilitat ecològica i social.*
- *Uns jaciments arqueològics enfortits com a llegat històric de primer ordre.*

- *Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de la Plana de l'Empordà.*

Figura 22. Vista del sector de l'Estany de la Vila des del seu costat nord, on s'hi observa la basílica de Sant Maria encimbellada dalt del petit turó on es bastí l'antic nucli medieval de Castelló d'Empúries. També hi destaquen les filarades de xipressos fent funció de paravents a la zona dels horts del rec del Moli, així com els canyars que tant s'han estès per marges de camps i riberes de la plana empordanesa.

A la vegada, entre les mesures i accions dirigides a la gestió que es proposen per aquesta Unitat de paisatge de la Plana de l'Empordà, hi trobem:

17.5. A la Plana de l'Empordà coexisteixen varis espais naturals amb característiques diferents que aporten valors especialment representatius de diversitat biològica i paisatgística. A més de l'interès natural i ecològic d'aquestes peces, els contrastos establerts amb el paisatge predominant les converteixen en elements estructuradors del escenari visual, com per exemple els aiguamolls de l'Empordà o els cursos dels rius Fluvià i Muga. Cal mantenir connectar i potenciar aquests elements amb valors naturals que estructurin la Plana de l'Empordà.

(...)

17.7. Reforçar la imatge de les zones humides de la Plana de l'Empordà, a través de la difusió dels seus valors i l'adequació de mecanismes per al seu descobriment.

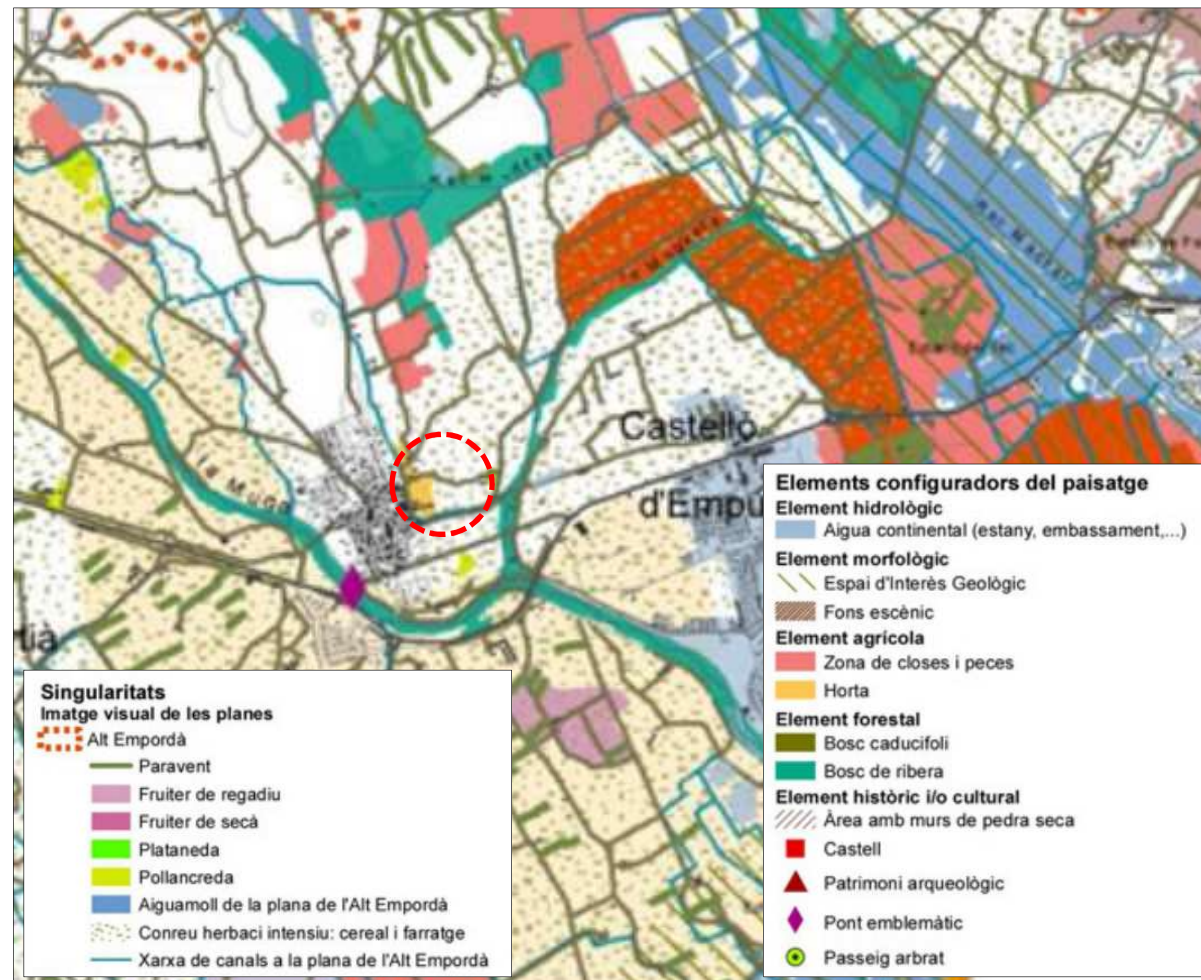

Figura 23. Valors estètics a la plana de l'Empordà, segons el Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines. Observi's que al sector de l'Estany de la Vila hi destaca el conreu herbaci intensiu de cereal i farratge –pigallat de verd–, just al costat d'una zona d'horta –en taronja.

6.4 Paisatge a escala territorial

A mitjana escala, el paisatge en el que ens trobem és el característic de la plana empordanesa, amb una matriu de conreus separats per tanques arbrades o arbustives i clapes boscoses de mida molt reduïda gairebé circumscrites als entorns dels cursos d'aigua, tot plegat en un context de topografia pràcticament rasa. Altrament els nuclis antics dels pobles se situen encimbellats dalt dels petits turons a fi i efecte d'evitar en èpoques pretèrites el mulladiu conseqüència del context de planura que portava a l'estanyament de les aigües.

Aquest entorn agrícola, però, es veu esquitxat aquí i allà per alguns masos, barraques, coberts de suport a l'activitat del camp i altres construccions diverses, que precisament en el lloc on ens trobem s'han vist continguts per la figura de Parc Natural que d'ençà l'any 1983 preserva i regula les actuacions en aquesta part de la badia de la Muga i el Fluvià.

Si alcem la vista, el nostre marc escènic apareix envoltat –i presidit– per serralades i muntanyes de diferent alçada i desigual abast, sempre però amb el referent del Canigó tal vegada emblanquinat. D'entre aquest relleu, el que tenim més proper a la Vila de Castelló d'Empúries i el primer que veiem és el de la serra de Rodes, ja en el marc del Parc Natural del Cap de Creus.

Camps, plana, carenes, viles i masos no apareixen pas sols en la nostra perspectiva ni tampoc en la descripció poc o molt captivadora que hàgim pogut fer, sinó que es complementen amb zones d'eixample a l'entorn dels nuclis històrics i tradicionals, instal·lacions agropecuàries de gust discutible, petites àrees industrials o comercials, ciutats-jardí guanyades a la maresma, i urbanitzacions que ocupen la plana o s'alcen pels pendents dels serrats.

Figura 24. El nucli històric de Castelló d'Empúries –dalt d'un petit turó– amb les zones de creixement nou, la plana agrícola i marjalenca, i les serres que la delimiten, són els principals elements que conformen el paisatge d'on es vol executar el projecte de l'Estany de la Vila (amb fletxa vermella es senyala el sector en concret).

Figura 25. Principals elements conformadors del paisatge a mitjana escala, tot plegat en el context d'una matriu territorial de plana agrícola que s'ha anat ocupant progressivament pels creixements urbanístics i les activitats socio-econòmiques.

En definitiva, doncs, un paisatge que malda entre el manteniment dels espais agrícoles i les àrees d'interès natural, i la lenta però progressiva ocupació –ja sigui en taca d'oli o esquitxant el territori– per tota mena de construccions i activitats vinculades al suport poblacional i econòmic d'una àrea litoral tant cobejada com es la Costa Brava. De ben segur que els Parcs Naturals dels Aiguamolls de l'Empordà i també del Cap de Creus vingueren per intentar posar fre a aquests creixements expansius i que amenaçaven precisament els paisatges tradicionals d'aquest extrem nord-oriental del país.

6.5 El paisatge del lloc i la inserció del projecte

6.5.1 Alternatives d'ubicació

De forma prèvia a tot aquest anàlisi i a l'avaluació de l'escenari final que el document planteja, s'ha efectuat un contrast d'alternatives a la recerca d'on poder ubicar la nova zona humida.

És per això que s'estudien tres possibles localitzacions en el sòl no urbanitzable del municipi, les quals s'han escollit atenent els següents criteris:

- Superfície mínima de 5 ha per tal de que el nou estany assoleixi una adequada funcionalitat ambiental.
- Possibilitat de disposar de bones superfícies en mans de pocs propietaris a fi i efecte de no fer inviable la negociació per l'adquisició dels terrenys.
- Manteniment d'una certa distància amb zones humides ja existents, atès que es pretén la creació d'un nou punt d'interès per les aus i no pas l'ampliació de les àrees ja consolidades.
- Exclusió de les zones de Reserva Natural Integral o que són limítrofes amb aquestes.

D'aquí doncs, en resulten tres paratges que se sotmeten a contrast i que són:

- .- Alternativa A: Pla de Roses, a ponent del càmping Masnou.
- .- Alternativa B: Camps del molí de Cabanes, a llevant dels horts del rec del Molí.
- .- Alternativa C: Paratge dels Messians, a ponent del camí de Can Comes.

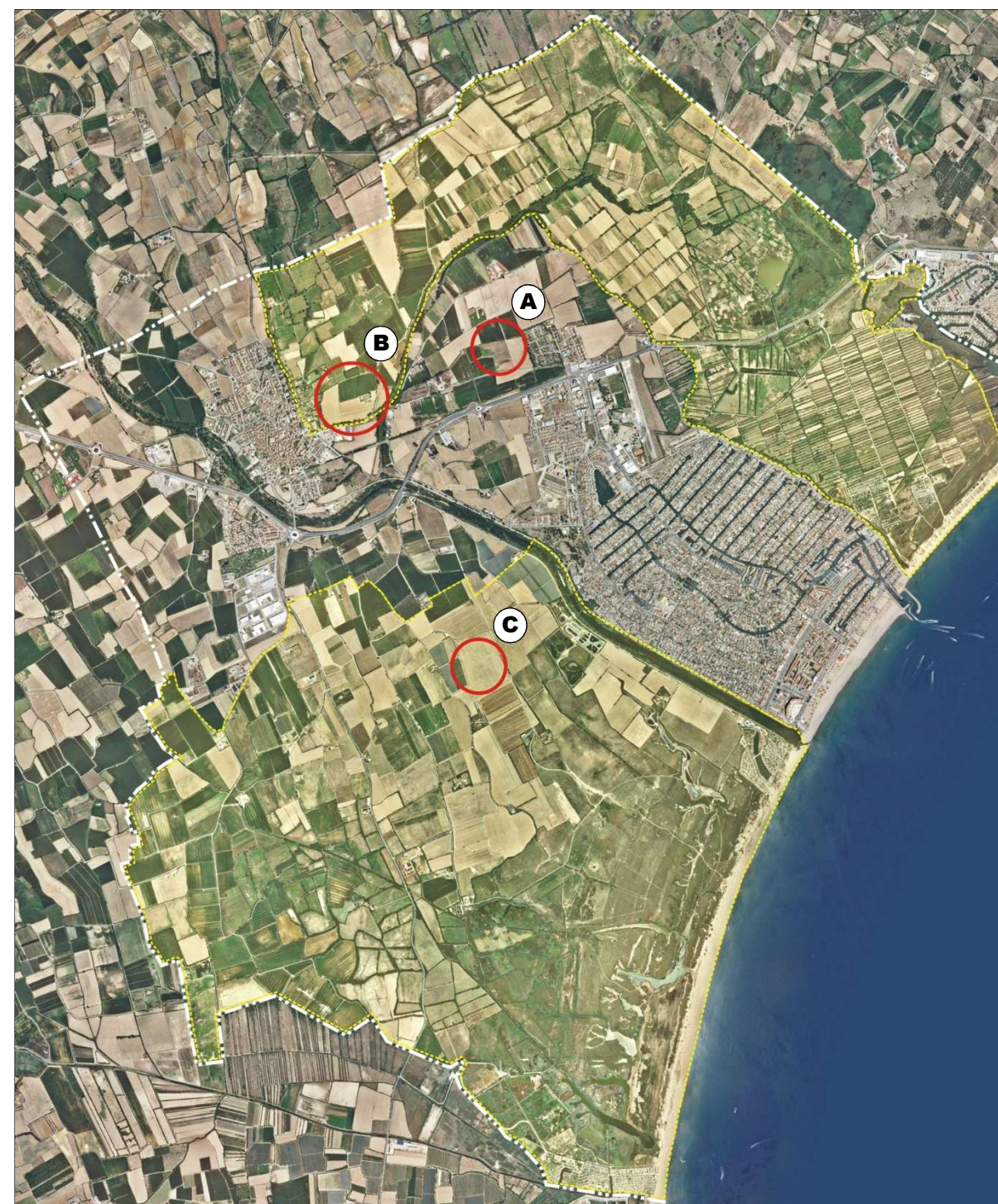

Figura 26. Alternatives analitzades en l'elecció del millor paratge on recrear el nou estany.

6.5.2 Descripció de les alternatives

Una anàlisi més acurada de les tres alternatives plantejades ens porta a fer-ne la següent caracterització:

Alternativa A. Pla de Roses

Figura 27. Alternativa A – Pla de Roses.

Sector de 5 parcel·les –cadascuna de diferent propietat– al nord del camí del Pla de Roses, entre el càmping el Masnou i les instal·lacions de processat de restes vegetals. En el seu conjunt sumen un total d'11 ha.

Alternativa B. Camps del molí de Cabanes

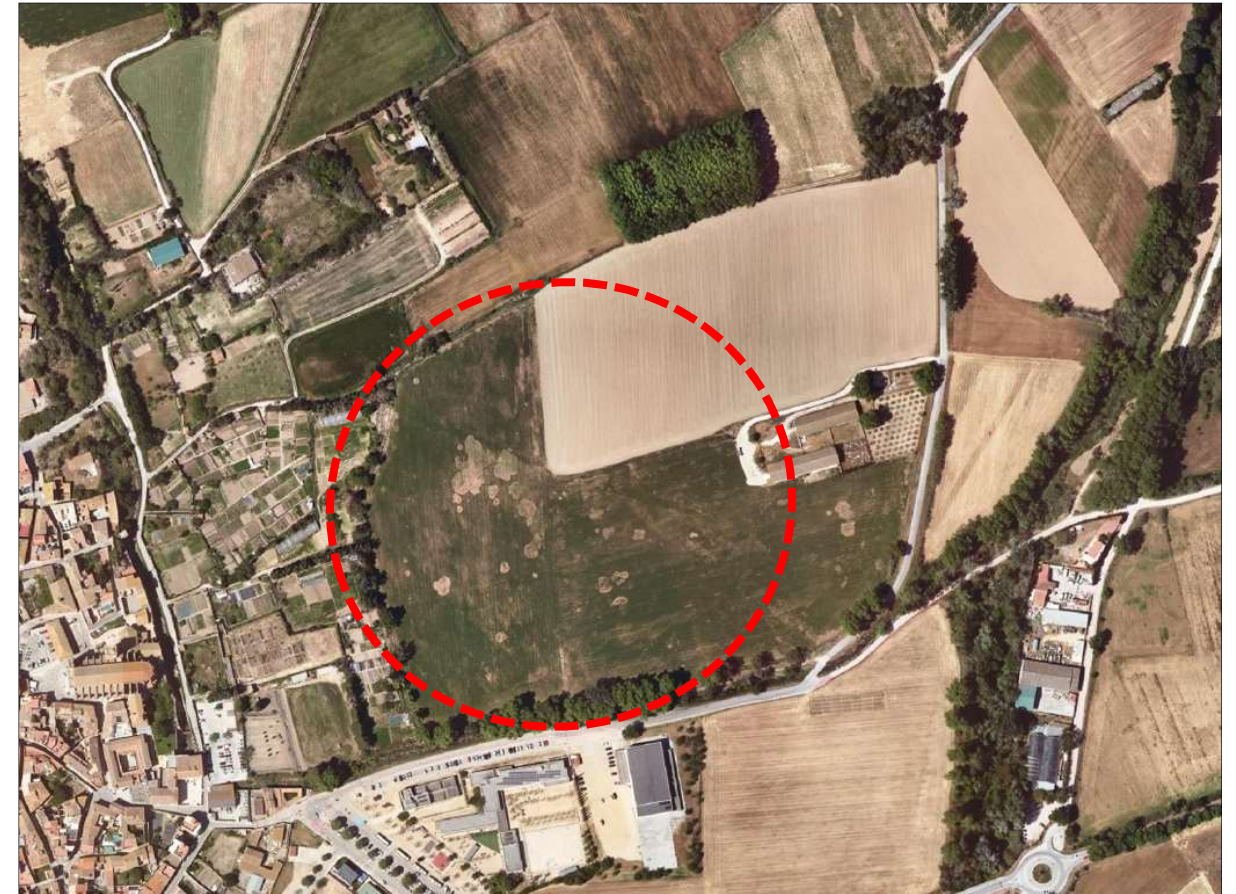

Figura 28. Alternativa B – Camps del molí de Cabanes.

Conjunt de 4 parcel·les que en global permeten disposar d'una superfície hàbil de gairebé 11 ha, i que pertanyen a 2 propietaris. Se situen a llevant de la zona dels horts del rec del Molí, amb la carretera de Palau afitant el sector per la banda sud. Formen part de l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls.

Alternativa C. Els Messians

Figura 29. Alternativa C – Els Messians.

Parcel·la única amb una superfície de prop de 22 ha disponibles, situada a ponent del camí de Can Comes. Es troba dins de l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls.

6.5.3 Contrast d'alternatives

Per contrastar les alternatives plantejades hem establert quatre factors que considerem importants a l'hora d'optar per un o altre escenari. Es tracta de:

1r.- Creació de nous pols d'atracció d'aus en l'àmbit del Parc Natural o del territori annex.

Hom valorarà que l'estany signifiqui la creació d'un nou punt d'atracció per les aus en el que és el context del Parc Natural dels Aiguamolls o zones adjacents. Es positarà que el nou estany se situï en un indret mancat o distanciat de zones ja empantanades, de manera que complementi la disponibilitat d'aquesta mena d'hàbitats en el marc territorial.

2n.- Capacitat de rendibilització en matèria d'ús públic.

Es tindrà en compte les capacitats del nou estany en relació a l'ús públic, tinguent en consideració aspectes com la seva accessibilitat, la connexió amb rutes cicloturístiques ja establertes, les possibilitats de promoció entre la ciutadania ...

3r.- Possibilitats d'establir sinèrgies amb altres valors patrimonials.

S'avaluaran les capacitats de la nova zona humida per complementar els seus valors ambientals amb altres aspectes patrimonials i de tot ordre del seu marc escènic, de manera que sinèrgicament es potenciïn.

4t.- Facilitats en la negociació per a l'adquisició dels terrenys.

Hom considerarà la superfície de terreny de la que es pot disposar en relació al nombre de propietaris afectats i amb els que caldrà cercar l'entesa. Atès que el procediment és l'adquisició de les parcel·les, és evident que a major nombre d'interlocutors, més poden ser les dificultats per arribar a acords, fins al punt de poder fer inviable el projecte.

CONTRAST D'ALTERNATIVES EN L'EXECUCIÓ DEL PROJECTE DE L'ESTANY DE LA VILA			
Factor a valorar	Alternativa 1.- Pla de Roses	Alternativa 2.- Camps del molí de Cabanes	Alternativa 3.- Els Messians
CREACIÓ DE NOUS POLS D'ATRACCIÓ D'AUS EN L'ÀMBIT DEL PARC NATURAL O DEL TERRITORI ANNEX	La zona se situa en un indret molt distant de les zones humides que formen part del Parc Natural, i en un sector marcadament agrícola i mancat d'habitats aigualosos. 	La zona se situa en un indret molt distant de les zones humides que formen part del Parc Natural, i en un sector marcadament agrícola i mancat d'habitats aigualosos. 	El sector es troba a uns 400 m del sistema d'aiguamolls construïts de la depuradora d'Empuriabrava i de l'estany Europa.
CAPACITAT DE RENDIBILITZACIÓ EN MATÈRIA D'ÚS PÚBLIC	L'espai se situa a poc més d'1 km de la Vila de Castelló, i accessible pel camí del Pla de Roses. Per aquest vial hi discorre un itinerari ciclable que enllaça la Vila de Castelló amb Empuriabrava. 	Paratge situat al costat del sector dels horts del rec del Molí, enfront mateix d'una zona d'equipaments i a un centenar de metres del centre històric de Castelló. Existeix una bona disponibilitat de places d'aparcament. La zona és punt de pas i confluència d'un bon nombre de rutes cicloturístiques. 	Zona situada a uns 2 km tant de les àrees habitades de Castelló com de la urbanització d'Empuriabrava, i és accessible pel camí de Can Comes que ens porta fins al Cortalet (centre d'informació del Parc Natural).
POSSIBILITATS D'ESTABLIR SINÈRGIES AMB ALTRES VALORS PATRIMONIALS	La proximitat amb el nucli històric de Castelló permet que els valors patrimonials i socioeconòmics es puguin conjuminar amb els de caire ambiental del nou estany. 	El fet que la zona humida se situï pràcticament als peus de la muralla i la basílica de Castelló, i que la seva visió sigui recíproca, ofereix unes possibilitats òptimes de revalorització del conjunt patrimonial. 	El paratge se situa forà enllà en relació als valors culturals de la Vila de Castelló, fent difícil la seva promoció conjunta.
FACILITATS EN LA NEGOCIACIÓ PER A L'ADQUISICIÓ DELS TERRENYS	La zona és conformada per 5 parcel·les corresponents totes a diferents propietaris. Amb tot, es pot configurar una zona humida de bones dimensions amb la participació de 4 titulars. 	L'àmbit apte per recrear un estany de 9-10 ha és propietat de dos titulars. 	Es tracta d'una sola parcel·la de grans dimensions i que pertany a un únic propietari.
		 Alternativa retinguda	

6.5.4 Descripció de l'emplaçament i visibilitat de l'alternativa retinguda

Efectuat el contrast d'alternatives i retinguda l'opció dels camps del molí de Cabanes amb la que es treballa, esmentem que l'espai on es proposa executar el projecte de l'Estany de la Vila se situa als peus del petit turó on es construí l'antiga Vila de Castelló d'Empúries, poc o molt en el lloc on arribaven les aigües de l'estany de Castelló¹. Es tracta d'un sector que es caracteritza per la seva topografia extremadament plana, amb cotes que únicament varien un màxim de 50 cm –dels 5,1 m als 5,6 m– malgrat haver-hi distàncies entre punts de més de 400 m.

En l'àmbit del futur estany no hi trobem marges que separin les quatre parcel·les que en formen part, de manera que tot es percep com una sola unitat agrícola. Tanmateix en el perímetre si que hi ha vorades que delimiten perfectament l'espai, en alguns sectors amb arbres, arbustos dispersos o ni això, i en d'altres amb canyars que mig oculten el que hi ha al darrera.

Més enllà del muntanyam que alçant el cap veurem resseguir la plana empordanesa –i del qual el més proper és la serra de Rodes, ja en l'àmbit del cap de Creus–, els elements que més ens criden l'atenció són el nucli històric de Castelló d'Empúries, a ponent, així com dues naus de gust més que qüestionable, a llevant, en el mateix pla on s'escamparan les aigües i pràcticament al límit de l'Estany de la Vila. Mentre en el cas dels edificis medievals –entre els que hi destaquen de forma clara la basílica de Sant Maria i la muralla– la seva contemplació no ens suggereix cap mena de discordança amb el paisatge i fins i tot n'esdevenen elements que el realcen i ennobleixen, les naus si que denoten una clara artificiositat i es manifesten com a artefactes intrusius i a ocultar en el que ha de ser marc escènic que pretenem, fusió de patrimoni natural i cultural.

També a ponent de l'Estany i entre aquest i el nucli històric, hi trobem la zona dels Horts, que pel fet de situar-se en la mateixa rasant pràcticament no es percep si no fos per algunes filarades de xiprers en la seva característica funció de paravents. Aquí, una sèquia separa l'àmbit de l'Estany i del sòl reservat al futur vial de circumval·lació, dels espais d'horta que per gravetat reguen del rec del Molí. Alguns freixes (*Fraxinus angustifolia*), tanques de llorer (*Laurus nobilis*) i altres arbustos de vorada, així com tramades de canyar (*Arundo donax*), defineixen els límits dels espais a banda i banda.

¹ L'estany de Castelló va ser el més important de tots els embassaments empordanesos, tant des d'un punt de vista físic, per l'extensió que ocupava, com socioeconòmic, pels diferents aprofitaments i explotació de recursos que se'n va fer. La primera referència documental que esmenta l'estany de Castelló és de l'any 944, en què es menciona l'"*stagnum Castilionis*" (Marquès, 1976). Les dimensions d'aquest estany havien estat extraordinàries. Segons documents de l'alta edat mitjana, com ara el de l'any 955, les seves aigües ocupaven la planúria que va del mar fins al peu del turó on s'alça la vila que fou capital del comtat d'Empúries, pel sector sud-oriental. (Romagosa, F. "Documents d'anàlisi geogràfica". UAB. 2009).

Mirant cap a nord, el paisatge apareix net i sense elements constructius que es facin veure, de manera que únicament en destaca una plataneda (*Platanus x hispanica*) en el que seria l'extrem nord-oriental de l'Estany, tot i que ja fora dels seus límits

Figura 30. L'Estany de la Vila dona la oportunitat de poder disposar d'una extensió de terreny prou gran i fàcilment inundable a tocar el mateix centre històric de Castelló d'Empúries.

Tanmateix mirant a sud, una mota de prop de 3,0 m d'alçada també resseguida per plàtans ens acota l'àmbit de l'Estany. A l'altre costat, el rec del Molí que va en direcció la Mugueta i que porta aigua cap al Salins i a la Reserva Integral dels Estanys –PN dels Aiguamolls de l'Empordà–, la carretera de Palau-saverdera, que en aquest tram encara urbà agafa el nom de carrer Marín, així com tot un seguit d'equipaments com són el Pavelló Polivalent, l'escola Joana d'Empúries, el Centre d'Atenció Primària (CAP) i l'IES Castelló d'Empúries. Val a dir que des de l'àmbit del futur estany aquestes construccions apareixen mig desdibuixades i només s'insinuen, tant per no tenir grans alçades, per la mateixa existència de la mota que ja hem esmentat, així com per l'apantallament que en fan els arbres –molt més eficaç durant els mesos de l'any que tenen fulles.

Canyer d'uns 150 m de llargada a l'extrem nord-oest de l'Estany, i que suposa una significativa banalització de les comunitats vegetals de vorada.

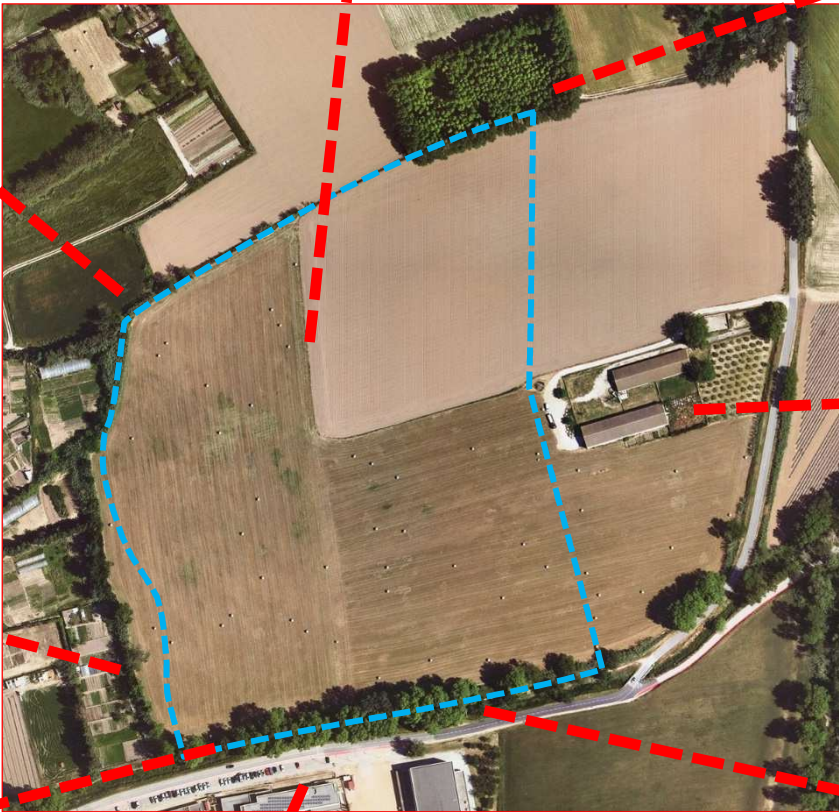

Gran planura sense marges interiors del que ha de ser la zona inundable de l'Estany de la Vila. Al sud, mig ocultats pels plataners encara sense fulla, s'hi entreveuen el Pavelló Polivalent, el CEIP Joana d'Empúries i el Centre d'Atenció Primària, tots a l'altre costat de la carretera de Palau-saverdera.

Plataneda a l'extrem nord-est de l'Estany de la Vila, al límit però fora de l'àmbit.

Sector dels Horts, separat per un petit rec de l'Estany de la Vila. Més enllà i dalt del turó, la muralla medieval i la basílica de Santa Maria presidint el centre històric de Castelló d'Empúries.

Naus -2- de 14 m x 50-55 m i 6-7 m d'alçada, enmig del pla però fora de l'àmbit de l'Estany de la Vila, amb un fort impacte visual. També hi trobem un olivera d'uns 2.000 m² a tocar la carretera de Palau-saverdera.

Renglera de plataners al talús Sud que delimita l'Estany. El rec del Molí, ja fora de l'àmbit, discorre entre aquesta filarada d'arbres i la carretera de Palau-saverdera.

Pont de Sant Francesc, entre la carretera de Palau-saverdera i el talús que delimita l'Estany de la Vila. Esdevindria el punt d'accés per visitar l'espai natural.

Zona d'equipaments al costat sud de la carretera de Palau-saverdera, on hi trobem l'escola Joana d'Empúries, el CAP i el Pavelló Polivalent.

Figura 31. Elements que caracteritzen el paisatge intrínsec de l'àmbit de l'Estany de la Vila.

Respecte a la visibilitat del nou Estany de la Vila, precisament per tractar-se de la inundació d'un determinat sector i no tenir elements constructius associats d'una certa envergadura –més enllà dels observatoris d'aus–, és difícilment perceptible des del mateix context on es troba. L'estructura de plana del paisatge en el qual s'insereix, alhora, fa que hàgim de recórrer als indrets enlairats per poder veure la làmina d'aigua de prop de 9 ha que conformarà el futur estany.

En aquest sentit, hi ha dos punts d'observació que sí que cal considerar, tant per ser òbviament indrets encimbellats com per esdevenir al mateix temps llocs de referència en allò que són la contemplació de vistes panoràmiques, tant al mateix municipi com en el context de la comarca alt-empordanesa. Es tracta de:

- A.- El mirador d'en Melino: Punt de guaita damunt la mateixa muralla de Castelló d'Empúries, just al costat nord de la basílica de Santa Maria. Ens situarem a una alçada de 16 m, 11 m per damunt de la rasant de l'àmbit de l'Estany de la Vila. Des d'aquí es té una perfecte visió cap a llevant de la serra de Rodes i de les muntanyes de cap de Creus. L'Estany de la Vila, més enllà del rec del Molí i de la zona dels Horts, ens quedarà a una distància de 200 m.
- B.- Mas Ventós: Àrea d'esbarjo a la zona on hi ha les ruïnes del Mas que li dona nom, al km. 6,7 de la carretera GIP-6041 que va de Vilajuïga a Sant Pere de Rodes. Aquí l'alçada del punt d'observació serà de 464 m, i l'Estany de la Vila el tindrem a una distància a vol d'ocell de 8,8 km.

Figura 32. Punts de visualització de l'Estany de la Vila: A.- Mirador d'en Melino i B.- Mirador del Mas Ventós.

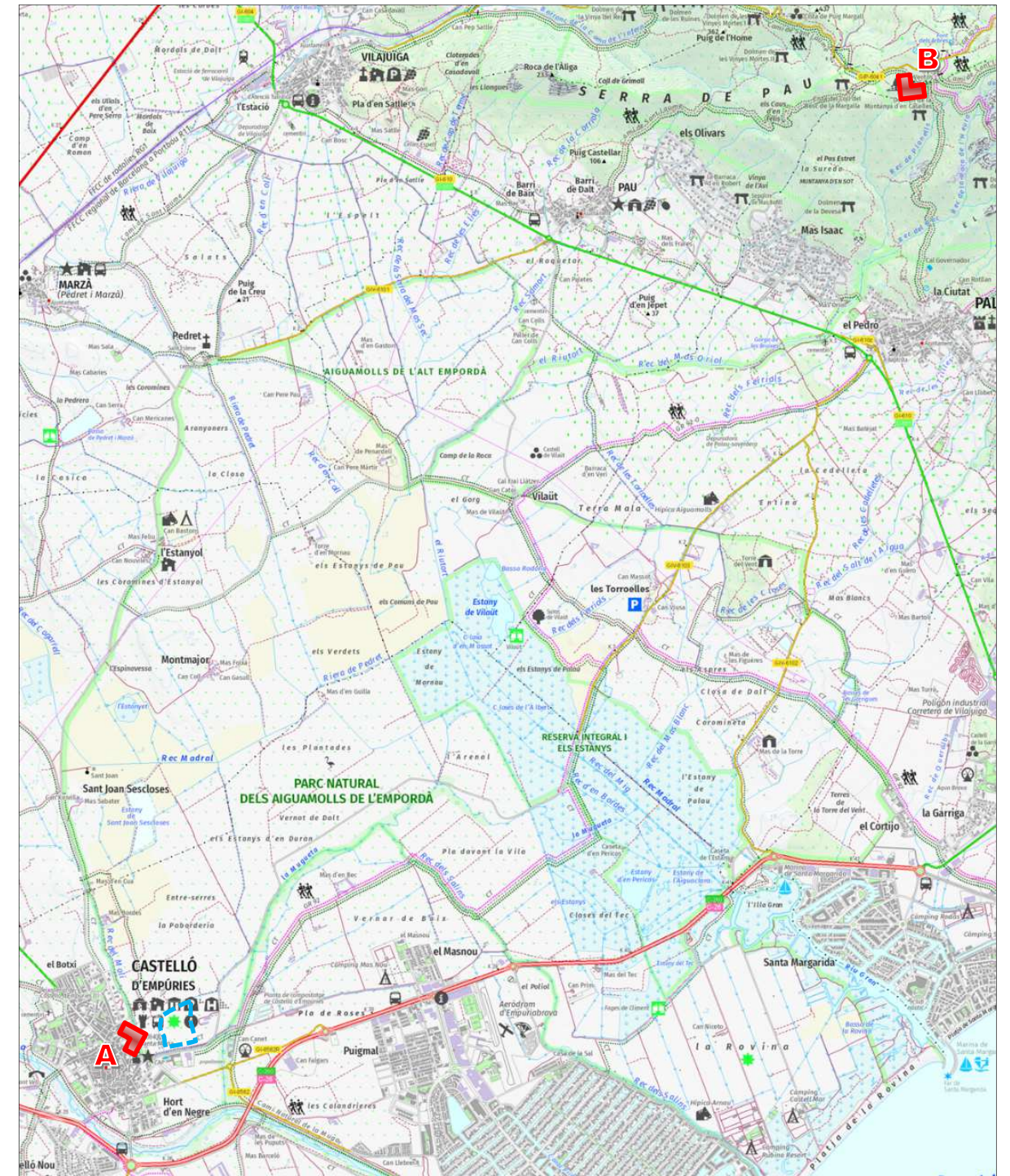

Figura 33. Localització geogràfica dels punts de visualització de l'Estany de la Vila. Mentre el Mirador d'en Melino (A) se situa a una distància de només 200 m, el del Mas Ventós (B) el trobem a gairebé 9 km.

Figura 34. La visualització de l'Estany de la Vila des del Mirador d'en Melino, i els elements que des d'aquest punt d'observació caracteritzen el paisatge.

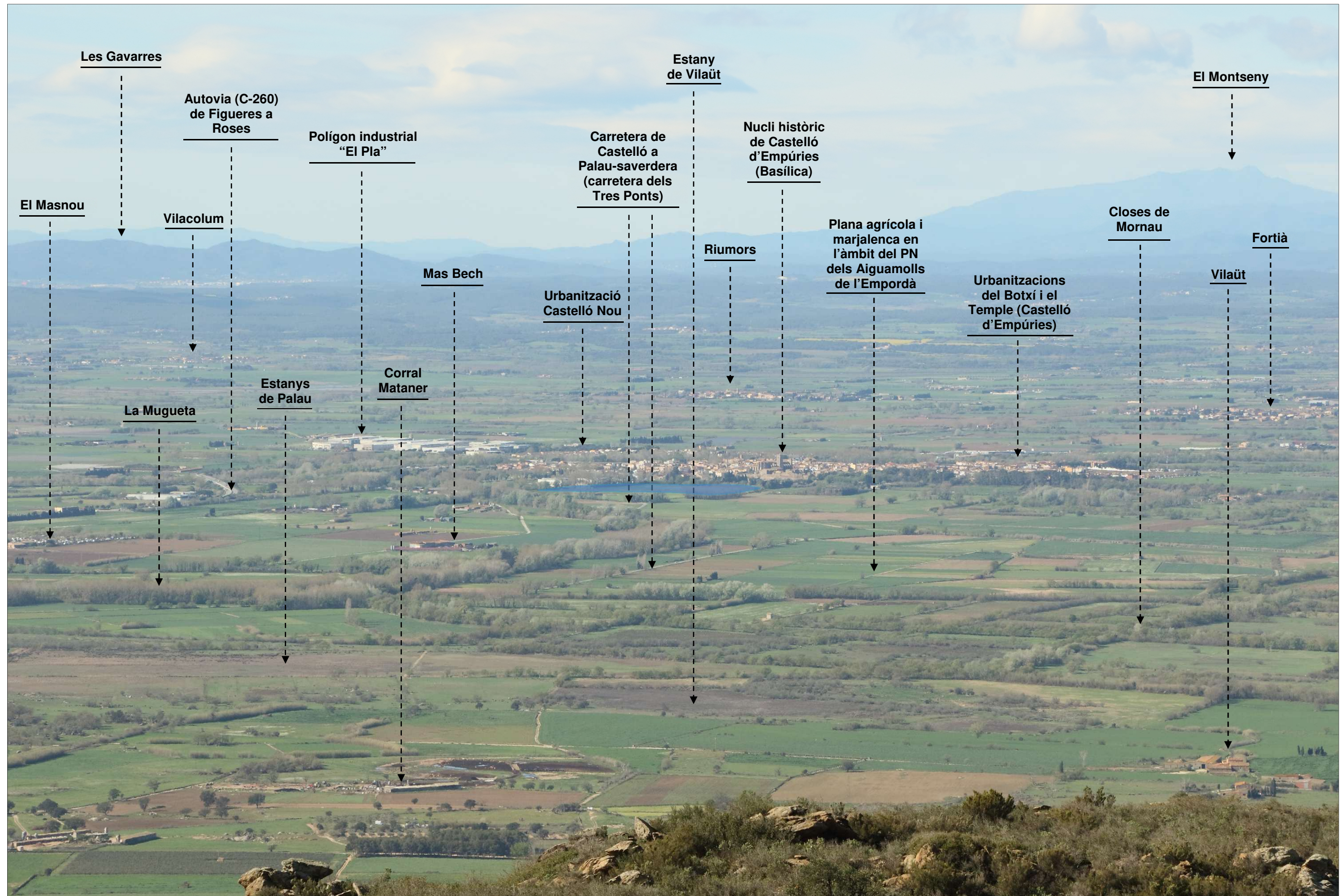

Figura 35. La visualització de l'Estany de la Vila des del Mirador del Mas Ventós, i els elements que des d'aquest punt d'observació caracteritzen el paisatge.

6.5.5 Els elements vegetals

L'interior de l'espai on es vol executar el projecte de l'Estany de la Vila es presenta mancat de vegetació espontània d'un cert relleu, de manera que només hi creixen les plantes pròpies del cultiu i les anomenades *males herbes* associades. Pel que hem vist en aquests darrers exercicis, a la zona s'hi cultiva bàsicament cereal d'hivern i/o userda (*Medicago sativa*), aquesta última per a l'obtenció de farratge.

Així doncs, és en el perímetre de l'àmbit allà on s'hi desenvolupen els elements vegetals en forma de comunitats de vorada. En aquest sentit i pel que fa al costat sud, els arbres són els elements dominants, amb prevalença dels plàtans (*Platanus x hispanica*) que creixen en filera i entre els quals s'hi alcen freixes de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) així com una clapada d'àlbers (*Populus alba*). També aquí hi hem localitzat diversos peus de llorer (*Laurus nobilis*) i, de manera puntual, algunes palmeres canàries (*Phoenix canariensis*) sortosament d'escassa mida.

Figura 36. A la banda sud de l'àmbit és on hi trobem la vegetació de vorada més ufanosa, amb plàtans, freixes i àlbers com a elements arboris, així com arç blancs –bàsicament– i sanguinyols en l'estrat arbustiu.

Complementant aquesta banda meridional i en l'estrat arbustiu, l'espècie preponderant és l'arç blanc (*Crataegus monogyna*), que s'acompanya ocasionalment del sanguinyol (*Cornus sanguinea*) i del saüc (*Sambucus nigra*). Curiosament, al llarg de la margada hi són també prou abundants els exemplars de galzeran (*Ruscus*

aculeatus), que es desenvolupen a redós de l'ombra del talús i de la bona humitat i cobertura que els proporciona l'estrat arbori.

Respecte al costat de ponent –recordem que aquí una bona part del marge vegetat limita amb la reserva de sòl que hi ha per a la construcció del Vial del Horts (vegeu la Figura 12)–, els freixes de fulla petita hi són els elements més rellevants, amb unes tramades molt compactes de llorers de bona mida que segurament han estat afavorides per la seva funció de paravents. Algun peu de figuera (*Ficus carica*), oms (*Ulmus minor*) i també exemplars de palmera canària en tant que vegetació exòtica, completen aquí l'estrat arbori, mentre que l'arç blanc, el sanguinyol i el saüc són els que hi destaquen entre la vegetació de caire arbustiu. Val a dir que és en aquesta banda oest que hi comencem a trobar els canyars (*Arundo donax*) que dissortadament tan característics s'han fet en bona part dels espais de vorada i ribera del país, i que a l'extrem nord-occidental del sector es disposen en una tramada pràcticament continua de prop de 150 m.

Respecte a la banda nord del polígon, uns canyars d'unes poques desenes de metres alternen amb peus de freixe i una renglera de sanguinyols. Ja per últim, en aquest recorregut que haurem fet en el sentit de les agulles del rellotge, hi destacarem una plataneda que limita amb l'extrem nord-est del sector, de la qual ens crida l'atenció com les heures (*Hedera helix*) s'han enfilat de manera ufanosa i fins ben amunt d'aquests arbres.

Figura 37. El sanguinyol destaca entre la vegetació arbustiva de les vores del futur estany, amb alguns trams al costat nord on fins i tot acaba essent l'espècie dominant.

6.5.6 Requeriments del projecte

El projecte de l'Estany de la Vila planteja en la seva execució material diversos requeriments amb potencials afectacions damunt el paisatge. Es tracta bàsicament de les següents actuacions:

- Moviments de terres per configurar la topografia de l'estany, en el ben entès que el balanç serà zero (es faran només moviments interns de material). En aquest sentit, es preveuen rebaixos en alguns sectors de fins a 40 cm i amuntegaments –per raó de la configuració de les illes– també de no pas més de 40 cm.
- Moviments de terres per estructurar les motes perimetrals de delimitació de la zona inundable i per conformar els talussos de semi-ocultació de l'itinerari de visita, amb alçades que en cap cas han de superar es 1'5 m.
- Construcció de l'itinerari de visita, amb un recorregut perimetral i semicircular a la meitat sud de l'estany. Es podrà acompanyar de tanca texana per delimitar la zona de pas i evitar la dispersió dels usuaris.
- Aixecament de tres aguaites per a l'observació de les aus, resseguint l'itinerari i situats a la seva part central –1– i en els seus extrems –2. Es podran fer d'obra i amb tancaments de fusta, amb una planta aproximada de 6,0 x 2,5 m i una alçada màxima de 2,6 m. Per oferir una millor visió i per ser normativament accessibles, es podran elevar fins a 1,6 m per damunt de la rasant de l'estany.
- Plantació d'arbrat i vegetació arbustiva a les illes i en el perímetre de l'estany, tant a les motes de delimitació de la zona d'aigües com també de l'itinerari de visita.

6.6 Estratègia, criteris i mesures d'integració paisatgística

6.6.1 Estratègia i criteris

L'estratègia a l'hora de plantejar l'execució de l'Estany de la Vila en el context territorial on se situa, respon als següents criteris:

- Criteri A – Ajustament a directrius i normativa

L'Estany de la Vila s'ajustarà al Pla territorial Parcial de les Comarques Gironines quan aquest classifica el sòl on s'ha de desenvolupar la proposta com de “sòl de protecció especial”. En aquests espais s'escau garantir la biodiversitat i no portar-hi a terme actuacions que puguin posar en risc els valors que han significat la seva

catalogació. Pel que fa a les edificacions, s'hi podran autoritzar –entre d'altres– aquelles que estiguin al servei de la protecció i valorització del medi natural (seria el cas, doncs, dels aguaites per a l'observació de la fauna).

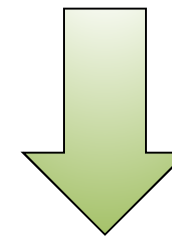
- Criteri B – Integració del paisatge resultant amb el preexistent

En el marc de la plana empordanesa, amb una matriu territorial de caràcter agrícola on s'alternen els conreus i els espais de valor natural de closes, estanys i aiguamolls, amb els nuclis històrics, les zones d'eixample, les granges, les urbanitzacions fruit de l'activitat turística, les àrees comercials i industrials, així com els equipaments turístics (vegeu *Figura 19*), la creació de la nova àrea humida no ha de suposar la introducció de cap element discordant amb el paisatge rural i de plana aigualosa preexistent, si més no en l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls dins del qual se situa.

6.6.2 Mesures d'integració paisatgística

Les mesures paisatgístiques a preveure atenent els criteris esmentats en l'epígraf anterior, són:

Criteri A – Ajustament a directrius i normativa, tot configurant un nou paisatge que mantingui la biodiversitat i preservi els valors naturals que han portat a la catalogació de l'espai de l'Estany de la Vila com a sòl de protecció especial. Alhora, integrant tant com sigui possible en aquest paisatge resultant els elements i construccions que s'escaiguin per a la valorització del patrimoni natural del sector.

- Mesura 1: El nou paisatge, per les seves pròpies característiques, millorarà la biodiversitat del sector pel sol fet de transformar un gran espai dedicat al conreu en règim de monocultiu, en una zona humida de caràcter temporal (10,5 mesos l'any negada).
- Mesura 2: L'adequació del sector en bé de la seva revalorització ambiental ha de comportar la retirada de la vegetació exòtica i banal que ara acull. Ens referim bàsicament als canyars (*Arundo donax*) i als exemplars de palmera canària (*Phoenix canariensis*) que han crescut per les margades.

Figura 38. A banda dels canyars que hi ha al perímetre del futur Estany de la Vila, l'execució del projecte també comportarà la retirada de diversos peus de palmera canària que hi ha escampats arreu.

- **Mesura 3:** La proposta contemplarà la renaturalització de la zona, bàsicament afavorint el desenvolupament de la vegetació espontània i plantant espècies arbòries i arbustives –de les quals se'n garantirà la traçabilitat en tant que soques autòctones–, ja sigui a les illes que s'han de construir, ja sigui als marges i talussos de delimitació de la zona d'aigua i de semi-ocultació dels itineraris de visita. Així doncs, s'estableixen com a espècies prioritàries les que segueixen:

Arbres

- ✓ Tamariu (*Tamarix sp.*)
- ✓ Freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*)
- ✓ Àlber (*Populus alba*)
- ✓ Salze (*Salix alba*)
- ✓ Om (*Ulmus minor*)
- ✓ Roure martinenc (*Quercus humilis*)

Arbusts

- ✓ Sanguinyol (*Cornus sanguinea*)
- ✓ Arç blanc (*Crataegus monogyna*)
- ✓ Aranyoner (*Prunus spinosa*)
- ✓ Aloc (*Vitex agnus-castus*)
- ✓ Espinavessa (*Paliurus spina-crhisti*)
- ✓ Roser silvestre (*Rosa canina*)
- ✓ Saüc (*Sambucus nigra*)

Figura 39. El tamariu és una de les espècies arbòries que es proposa afavorir a l'Estany de la Vila, ja sigui a les petites illes o be als espais perimetrals.

- **Mesura 4:** En la configuració de les motes perimetrals de delimitació de la zona d'aigües o de semi-ocultació dels itineraris de visita, no es superarà en cap cas l'alçada d'1,5 m (vegeu la *Figura 13* d'aquest mateix document) per evitar la formació de desnivells innecessaris en un context de planura. Amb tot, cal tenir en compte que l'actual talús que delimita el sector de l'Estany de la Vila pel seu costat sud té ja en alguns punts una alçada que arriba als 2,5-3,0 m.
- **Mesura 5:** A la banda de llevant de l'estany, al costat exterior de l'itinerari de visita i a la mota de delimitació de la zona d'aigües, es tindrà una especial

cura en vegetar amb les espècies ja indicades tot aquest sector, a fi i efecte d'apantallar les dues naus que hi ha properes i que desvirtuen el marc escènic del paratge, encara més ufanós després de la recuperació de la zona humida.

Figura 40. La mimetització de les naus que se situen a llevant de l'espai és un dels principals objectius a l'hora de fer les plantacions perimetrals a l'estany. Tal vegada la seva presència distorsiona de totes totes la percepció escènica que es vol que es tingui del nou paratge.

- **Mesura 6:** L'itinerari de visita serà de terra, com a màxim amb un rebliment de material com ara sauló o similar per evitar el fangueig. Pel que fa a l'amplada, aquesta serà aproximadament de 2,0 m. També hi podrà haver algun tram de fusta quan calgui superar una àrea inundable.
- **Mesura 7:** Quan s'escaigui delimitar les zones de pas o altres espais d'estada dels visitants, això es farà amb tanca texana (pals de suport i travessers entre ells) i sense la complementació de cap altre material ni estructura. Similarment, en cas d'haver-hi alguna mena de mobiliari o element de suport a l'ús públic de la zona (passares damunt l'aigua, papereres, bancs en zones de repòs ...), aquest serà de materials nobles (fusta, ferro ...) i buscant tothora la màxima integració en l'entorn.

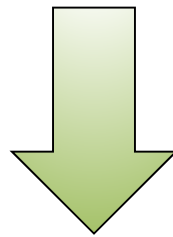
Figura 41. Tots els elements de mobiliari urbà o al servei de l'ús públic del sector es faran de materials nobles –preferentment fusta–, cercant en tot moment la seva màxima integració en l'entorn natural.

- **Mesura 8:** Els aguaitis per a l'observació de la fauna –en un nombre de tres– tindran una planta aproximada de 6,0 x 2,5 m i una alçada màxima de 2,6 m. Si be podran ser d'obra, tant els tancaments com els elements interiors es faran de fusta. Pel que fa a l'edificació, aquesta es pintarà de colors ocres, marrons o verds, si s'escau ocultant part d'aquesta estructura amb elements vegetals a fi i efecte que es mimetitzi tant com sigui possible amb el seu marc escènic. Val a dir que per tal de guanyar perspectiva i permetre un òptim visionat, aquests observatoris es podran situar a una cota d'1,2-1,8 m per damunt del nivell del recorregut que els hi dona accés.

Figura 42. Els observatoris es pintaran de colors que es mimetitzin amb l'entorn i els tancaments seran de fusta. Per poder gaudir d'una millor visibilitat de la fauna de l'estany, es podran elevar fins a 1,8 m per damunt de la rasant i s'ocultaran amb vegetació en aquells costats on això sigui possible.

Criteri B – Integració del paisatge resultant amb el preexistent, conformant un marc escènic que encaixi de forma harmònica i no imposada dins la matriu territorial de caràcter agrícola, on s'alternen els conreus amb els espais de valor natural de closos, estanys i aiguamolls característics de la zona protegida.

- **Mesura 9:** El nou paisatge serà assimilable a altres contextos que ja avui en dia trobem en l'àmbit del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, on les làmines d'aigua de caràcter temporal apareixen enmig dels espais agrícoles o n'esdevenen part indestruïble (vegeu *Figura 34*).

- **Mesura 10:** L'Estany de la Vila tindrà un disseny topogràfic de pendents suaus, evitant en tot moment les línies abruptes i accidentades. En aquest sentit, les fondàries màximes no han de superar els 40 cm, ni tampoc han de tenir una alçada de més de 40 cm les illes que es puguin conformar a l'interior de la zona d'aigua. Amb això es persegueix atorgar a l'espai la major naturalitat possible, talment com passa en altres paisatges aiguamolls de l'entorn, defugint tant com sigui possible l'efecte "gravera".

Figura 43. Els marges amb poc pendent, a banda d'atorgar un alt grau de naturalitat a les zones humides, ofereixen un progressiu gradient de fondàries que dona la possibilitat que siguin moltes les espècies d'aus que hi troben les condicions d'hàbitat que necessiten.

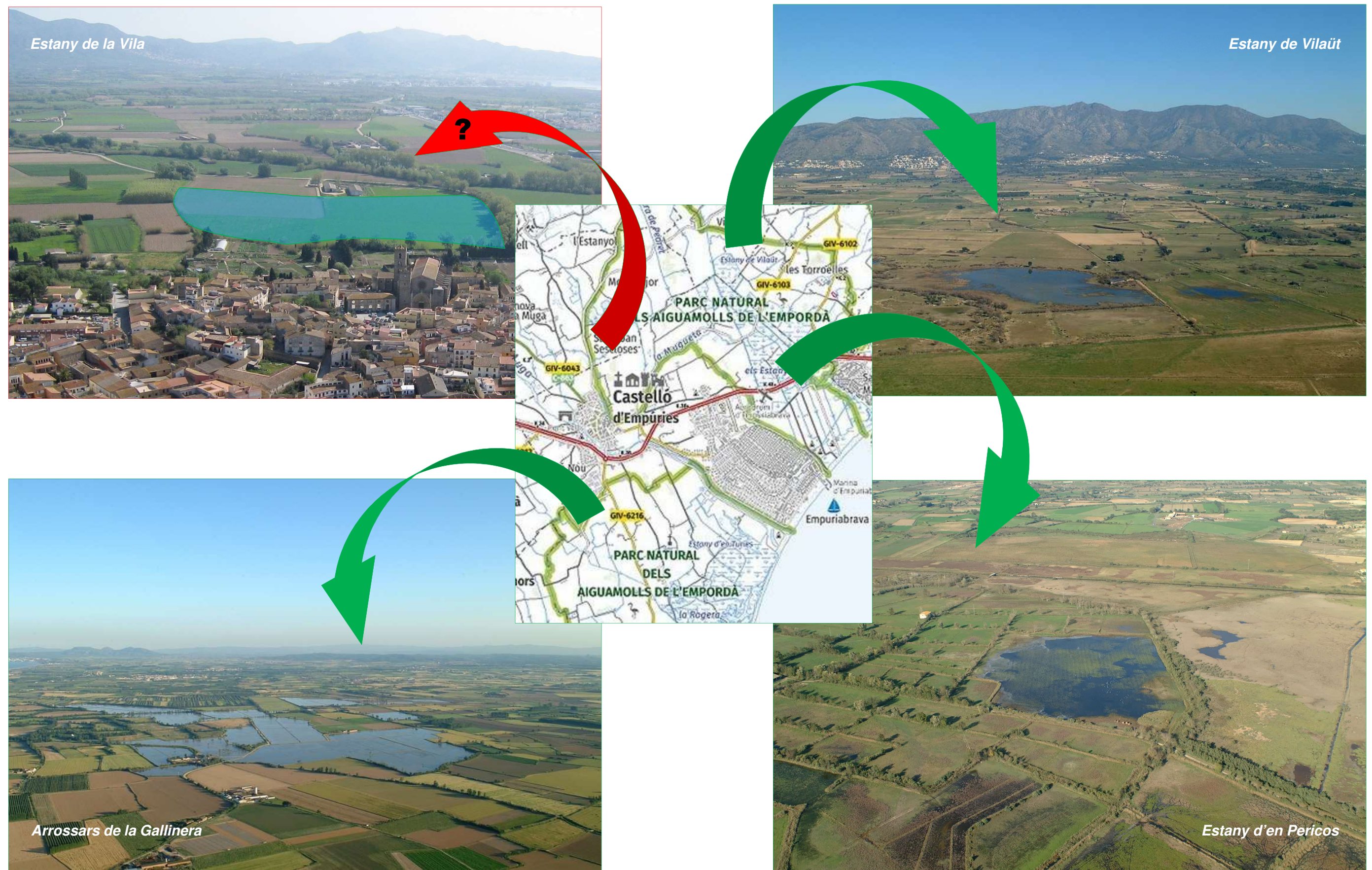

Figura 44. Espais d'aigua dolça periòdicament inundats, en el terme municipal de Castelló d'Empúries o en zones limítrofs.

- Mesura 11: Amb l'objectiu d'obtenir un paisatge resultant que no sigui excessivament diàfan i que s'allunyi del marc escènic dominant a la zona on les tanques d'arbres són del tot habituals, es conformaran un seguit d'illes forestades que trenquin les diagonals netes de més de 400 m que s'assoleixen al sector de l'Estany de la Vila. De retruc, això contribuirà a l'increment de la biodiversitat i afavorirà l'observació de diferents espècies d'aus.

Figura 45. En el disseny de l'Estany de la Vila es tindrà en compte estructurar-hi un seguit d'illes on hi puguin créixer els arbres, confegint així perspectives més tancades com les que caracteritzen el paisatge de les closes i les zones humides de la zona.

6.7 Avaluació de l'impacte paisatgístic

Considerant (a) el paisatge preexistent del sector, (b) la seva visual i l'estructura territorial de l'entorn, (c) les característiques de l'actuació que es pretén, i (d) les mesures preventives i d'integració que finalment es consideren, hom pot efectuar a la taula que acompanya la caracterització i valoració de l'impacte paisatgístic derivat del Projecte d'Actuació Específica de l'Estany de la Vila i de l'execució de la zona humida que comporta.

AVALUACIÓ DE L'IMPACTE PAISATGÍSTIC EN L'EXECUCIÓ DEL PROJECTE DE L'ESTANY DE LA VILA		
Impacte	Descripció	Valoració
SUBSTITUCIÓ D'UN PAISATGE AGRÍCOLA PER UN ALTRE DE NATURALITZAT	Es substitueix un paisatge agrícola dedicat –bàsicament– al monocultiu del farratge i els cereals, per un altre de naturalitzat, si be amb uns protocols de gestió (inundació controlada, assecat, dallat de la vegetació ...). En tot cas es passa d'una vegetació homogènia i dirigida, a una altra de diversa i creixement espontani. Malgrat això, la bonança o les virtuts d'aital transformació paisatgística les farà cadascú atenent les seves sensibilitats, en el ben entès que sempre parlarem de marcs escènics poc o molt harmònics i que conviden al repòs i a la contemplació.	Compatible
CREACIÓ D'UNA ZONA HUMIDA EN L'ÀMBIT DEL PARC NATURAL DELS AIGUAMOLLS	Es crea una làmina d'aigua de prop de 9 ha en un sector actualment dedicat al conreu, amb l'objectiu de reproduir un estany de caràcter temporal que esdevingui punt d'atracció per les aus. En aquest sentit, la proposta és concordant amb els objectius de l'espai protegit, de manera que es reproduïx un dels seus ecosistemes vertebradors. L'escassa fondària i els pendents suaus de les vores, la creació de petites taques arbrades al bell mig en forma d'illes, la plantació d'espècies pròpies d'aquesta mena d'ambients aigualosos, i el seu caràcter temporal que portarà a eixugar l'espai anualment i al dallat de les herbàcies que hi hagin crescut –talment com es pot fer amb una closa–, suposaran un paisatge del tot naturalitzat i homologable a d'altres que clarament identifiquen la zona protegida.	Positiu
INTERVENCIÓ DAMUNT DEL COMPONENT VEGETAL DE LA ZONA	L'execució del projecte de l'Estany de la Vila comportarà l'eliminació de la vegetació exòtica i de caràcter invasor que banalitzava el paratge, i que és el cas bàsicament de la canya i la palmera canària. Tanmateix es promourà la revegetació amb espècies autòctones i de traçabilitat garantida amb els objectius d'incrementar la biodiversitat, atorgar condicions d'hàbitat a un paisatge avui en dia excessivament buit i homogeni, fixar les motes de semi-ocultació i de delimitació de la zona d'aigües, així com de mimetitzar els elements no desitjables en la percepció escènica com ara són les dues naus existents a la banda de llevant.	Positiu
CONSTRUCCIÓ D'ELEMENTS I ESTRUCTURES PER A L'ÚS PÚBLIC DE L'ESPAI	La proposta incorpora alguns elements que tenen per funció esdevenir suport a l'ús públic de l'estany. Ens referim bàsicament a l'itinerari de visita, els tancaments amb tanca texana per orientar i evitar la dispersió dels usuaris, així com els observatoris d'ocells. Si bé aquests són elements nous que no formen part del paisatge actual, entenem que la seva situació perimetral, els materials i les coloracions amb què es construiran, així com les plantacions vegetals que es faran arreu, els convertiran en estructures del tot assumibles i integrades en el nou context.	Compatible
MODIFICACIÓ DE LA VISUAL DES DEL POBLE I CAP A L'EXTERIOR (VISIÓ INTRÍNSECA)	Per les característiques topogràfiques del municipi i les del propi estany, aquest pràcticament només serà percebut des del sector de la basílica i la muralla, i concretament des del Mirador d'en Melino (vegeu <i>Figura 25</i>). En aquest sentit, la perspectiva de la zona dels Horts en primer terme i de la plana que s'escampa tot darrera fins portar-nos a les muntanyes del Cap de Creus, únicament pot ser millorada amb la introducció d'una làmina d'aigua que aporti heterogeneïtat al paisatge i l'identifiqui clarament com a part indestruïble de la zona protegida dels Aiguamolls de l'Empordà.	Positiu
MODIFICACIÓ DE LA VISUAL DEL POBLE DES DE L'EXTERIOR (VISIÓ EXTRÍNSECA)	En mirada àmplia i des de l'exterior, la recuperació de l'Estany de la Vila no suposa introduir cap element estrany ni de contrast amb la percepció que es té de la plana des de llocs encimbellats com pot ser per exemple el mirador del Mas Ventós (vegeu <i>Figura 26</i>). Tal vegada les zones amb làmina d'aigua de caràcter temporal són pròpies d'aquesta plana marjalenca, que en tot cas han reulat amb el pas del temps per raó de les actuacions humanes. En aquest sentit, la recuperació d'un antic estany a tocar la muralla i el centre històric de Castelló d'Empúries atorgarà a aquest conjunt medieval un major caràcter i personalitat, accentuant la seva identitat i embellint la imatge percebuda. Pensem per exemple, si tanquem la visual i ens apropem més al poble –tot observant l'escena i el paisatge des de la carretera de Palau-saverdera–, en la virtuositat de la basílica de Santa Maria en veure's reflectida en la làmina d'aigua del futur Estany de la Vila.	Positiu

7 MESURES PREVENTIVES I CORRECTORES PARTICULARS

7.1 Controls arqueològics i paleontològics

En l'execució del projecte i de les seves infraestructures vinculades, es portarà a terme un control arqueològic i paleontològic de tots els moviments de terres previstos.

Aquests treballs prospectius es portaran a terme amb la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural, segons allò establert per la Llei 9/1993, de de setembre, del Patrimoni Cultural Català i el Decret 78/2002 del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

7.2 La traça de la canonada de portada d'aigües regenerades

Atenent el que determina la Resolució TER/927/2025, de 14 de març, de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural, la traça de la canonada de portada d'aigües regenerades des de l'EDAR d'Empuriabrava es modificarà si s'escau entre el pk. 0+560 i el pk. 0+760 per tal d'evitar l'afectació al curs existent i la vegetació associada. En tot cas això es determinarà durant la fase constructiva i sota la supervisió de la direcció d'obra.

Signa el projecte i es fa responsable de tota la informació continguda,

Ramon Fortià i Rius

Biòleg (UAB) – Col. 10.027-C
Màster en Enginyeria i Gestió Ambiental (UPC)

Castelló d'Empúries, a la data de la signatura electrònica

ANNEX I. ESTUDI D'ALTERNATIVES PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA

Marc Cucurella Vilà – Oceans Enginyeria Civil

ANNEX II. PROJECTE CONSTRUCTIU DE LA CANONADA PER PORTAR AIGUA REGENERADA DES DE L'EDAR D'EMPURIABRAVA FINS A L'ESTANY DE LA VILA

Marc Cucurella Vilà – Oceans Enginyeria Civil

ANNEX III. PROJECTE CONSTRUCTIU DE L'ESTANY DE LA VILA

Raquel Martínez Sierra arc Cucurella Vilà – Arquitectura Tècnica

ANNEX IV. CONVENIS D'OPCIÓ DE COMPRA AMB ELS PROPIETARIS DELS TERRENYS